

Beleidsplan Ruimte Kortrijk

Stad Kortrijk

Maart 2026

KORTRIJK OVER MORGEN

CONCEPTNOTA

OMGEVING
LANDSCAPE ARCHITECTURE . URBANISM

OPDRACHTGEVER

stad Kortrijk
Grote Markt 54
8500 Kortrijk

ONTWERPTEAM

OMGEVING

LANDSCAPE ARCHITECTURE . URBANISM

OMGEVING cv
Uitbreidingstraat 390 bus 1
2600 Antwerpen

KORTRIJK OVER MORGEN

OVER DEZE CONCEPTNOTA

Het Beleidsplan Ruimte Kortrijk laat zien hoe Kortrijk en haar omgeving er in 2050 wenst uit te zien. Het toont hoe we als stad op een duurzame manier willen groeien en hoe we ons weerbaar maken voor de verschillende uitdagingen die op ons afkomen. Het plan gaat uit van de sterktes die de stad heeft en de identiteit die ons uniek maakt. Het toont welke ambities worden beoogd en geeft de doelstellingen aan voor de ruimtelijke ontwikkelingen van onze stad en het grondgebied Kortrijk. Het toont met andere woorden hoe onze stad, onze dorpen en onze open ruimte verder vorm krijgen, op een duurzame manier en klaar voor de toekomst.

Het ruimtelijk beleidsplan is onlosmakelijk verbonden met andere beleidsplannen. Hoe we de beschikbare ruimte inrichten, hangt nauw samen met hoe we in de toekomst zullen wonen (woonplan), waar we zullen werken en hoe we ons verplaatsen (mobiliteitsplan in opmaak). Europese, Belgische en Vlaamse doelstellingen, engagementen en verplichtingen op vlak van klimaat, natuur en biodiversiteit vinden ook hun uitwerking binnen het ruimtelijk beleid van een stad als Kortrijk. Het Beleidsplan Ruimte Kortrijk overkoepelt en integreert thema's die ruimte vragen en dringend nood hebben aan antwoorden voor de toekomst. Beleid kan pas realiteit worden als het wordt gekoppeld aan realistische acties en instrumenten op korte, middellange en lange termijn in een ruimtelijk actieprogramma.

Niet enkel heldere acties en instrumenten kunnen het ruimtelijk beleidsplan realiteit laten worden, hiervoor moet het ook een gedragen plan zijn. Het plan, zal de basis vormen voor samenwerkingen tussen de stad en alle actoren binnen de ruimtelijke ontwikkeling van ons grondgebied, van de Vlaamse overheid tot de lokale landbouwer als ondernemer, van de professionele investeerder tot Kortrijkse onderwijsinstellingen en de individuele burger. Het Kortrijk van 2050 realiseren, is enkel mogelijk mét en door de Kortrijkzananen.

Het Beleidsplan Ruimte Kortrijk is een vervolg van een proces dat reeds in 2018 van start ging, met het participatietraject 'Kortrijk 2025' en het 'Ruimtepact'. De basis van en de waardevolle input voor het ruimtelijk beleidsplan zijn in 2021 en 2022 gevormd en verkregen vanuit het brede publiekstraject 'Kortrijk Overmorgen'. Met die input en inzichten is verder onderzoek gevoerd en wordt nu overgaan tot de eerste, belangrijke stap om tot het Beleidsplan Ruimte Kortrijk te komen: deze conceptnota.

LEESWIJZER

De conceptnota bestaat uit vier delen.

Het eerste deel beschrijft wat voor stad *we zijn*, hoe we ons vandaag organiseren en welk ruimtelijk beleid we voeren. Waarbij we de drie basiskwaliteit van Kortrijk detecteren: Kortrijk is een verbonden, ondernemende en groen-geel-blauwe stad.

Het tweede deel vertelt welke stad Kortrijk *in de toekomst wil zijn* en kan worden. We vertrekken daarbij opnieuw van diezelfde drie basiskwaliteiten van de stad. Dit deel bevat de visie en ambities voor Kortrijk, haar stad en dorpen en de open ruimte.

Het derde deel toont aan *hoe* we die gewenste stad kunnen worden. Het beschrijft hoe we het Beleidsplan Ruimte Kortrijk zullen opbouwen om samen onze ambities te kunnen omzetten in projecten en andere concrete acties.

In het vierde en laatste deel laten we zien hoe de conceptnota evolueert naar een gedragen en uitdagend beleidsplan.

INHOUDSTAFEL

DE STAD DIE WE ZIJN

1	Ruimtelijk Structuurplan Kortrijk	11
2	Kortrijk 2025 en het Ruimtepact	12
3	Kortrijk: centrumstad in regio	16
4	Kortrijk in evolutie	18
5	Kortrijk 2050 en het Beleidsplan Ruimte Kortrijk	24

DE STAD DIE WE WILLEN ZIJN

1 Een verbonden stad	32
2 Een groen-geel-blauwe stad	45
3 Een ondernemende stad	55

DE STAD IN DE STEIGERS

1 De open ruimte versterken	69
2 Meer stad en dorp worden	70
3 De stadsmagneten activeren	71

KORTRIJK OVERMORGEN MAKEN

DE STAD DIE WE ZIJN

KORTRIJK VANDAAG

1 RUIMTELIJK
STRUCTUURPLAN
KORTRIJK

2 KORTRIJK 2025 EN
HET RUIMTEPACT

3 KORTRIJK:
CENTRUMSTAD
IN REGIO

4 KORTRIJK IN EVOLUTIE

5 KORTRIJK 2050 EN
HET BELEIDSPLAN
RUIMTE KORTRIJK

BBERLEUTE

OMER.

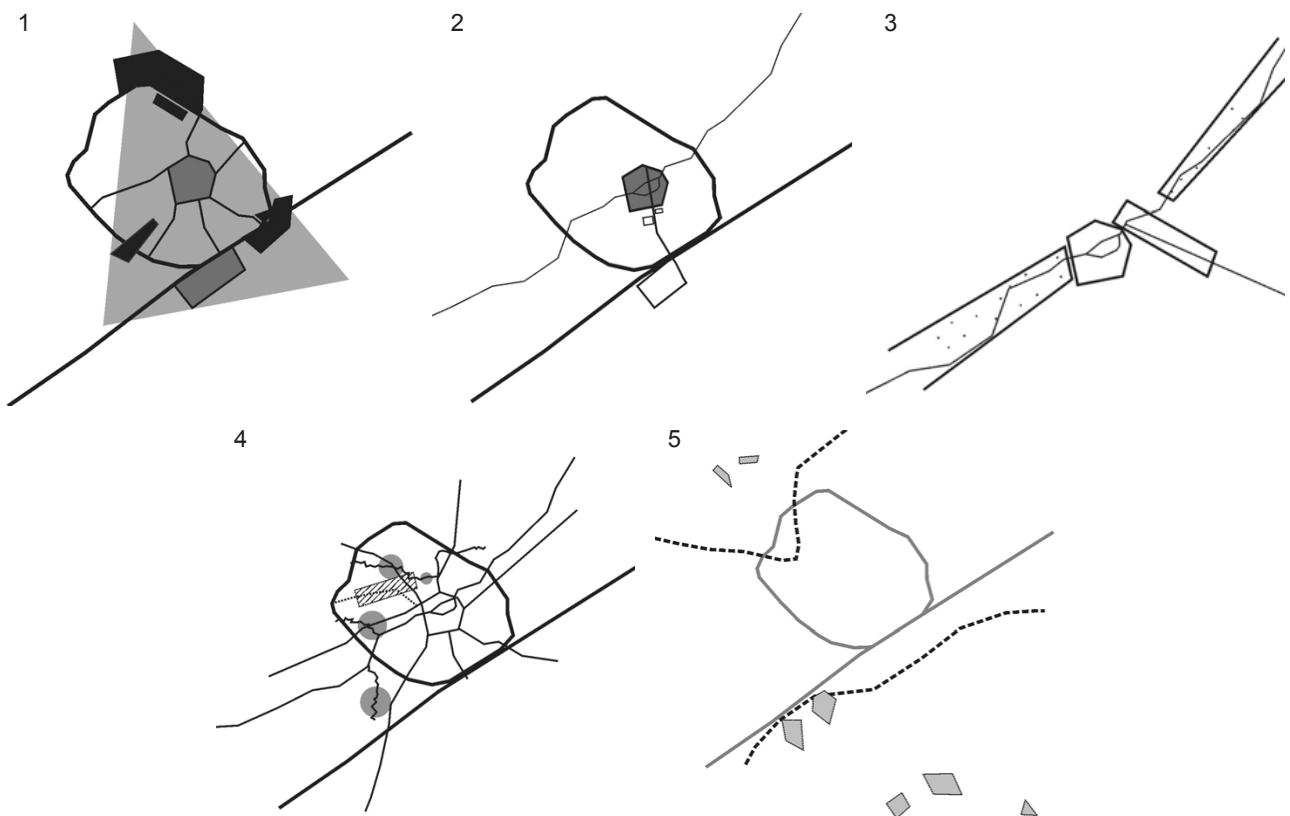
Voor we bepalen welke stad we overmorgen willen zijn, moeten we begrijpen welke stad we vandaag zijn. Wat maakt Kortrijk tot Kortrijk? Welke stappen bepaalden de stadsvernieuwing van de laatste 20-25 jaar?

In 2007 is het grotere kader waarbinnen projecten vormkrijgen, gebundeld in het ruimtelijk structuurplan Kortrijk. Ondertussen maakt een veelheid aan projecten en stadsvernieuwing de stad tot wat ze vandaag is.

Dankzij het participatietraject 'Kortrijk 2025', dat is gelopen tussen 2016 en 2018, begon de stad samen met haar inwoners aan een nieuw toekomstverhaal. Dit traject heeft geleid tot het Ruimtepact 'De stad die we kunnen willen'. Daarin staat uitgelegd wat Kortrijk tot Kortrijk maakt. Het vormt de basis voor het Beleidsplan Ruimte Kortrijk.

Ook rond 2018, is de regiovisie Contrei tot stand gekomen. Deze overkoepelende visie vanuit de regio is waardevol omdat sommige uitdagingen zoals klimaat en mobiliteit, niet stoppen aan de stadsgrenzen. De regiovisie voedt mede het Beleidsplan Ruimte Kortrijk.

Verder bouwend op de gelopen trajecten, is het traject 'Kortrijk Overmorgen' in 2021 opgestart. Het doel was om, aan de hand van participatie, input te verkrijgen om de juiste onderzoeksvragen te stellen en de relevante onderzoeken op te starten voor het ruimtelijk beleidsplan, het woonplan en het mobiliteitsplan. Het woonplan is opgemaakt en goedgekeurd in 2024. Met al deze verzamelde informatie volgen nu het ruimtelijk beleidsplan en het mobiliteitsplan.

ruimtelijke concepten uit het ruimtelijk structuurplan Kortrijk

1. de stedelijke driehoek als het centrum van de regio
2. de binnenstad als hart voor Kortrijk
3. Kortrijk Leiestad met herstel van het contact met het water
4. een gordel van kernen waar het goed is te wonen
5. een vitaal buitengebied

bron ruimtelijk structuurplan Kortrijk

1 RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN KORTRIJK

Ruimtelijk structuurplan stuurt stadsvernieuwing

Het ruimtelijk structuurplan Kortrijk is ondertussen bijna twintig jaar oud. Sinds 2007 is het de leidraad voor alle grote of strategische veranderingen in de stad zoals de vernieuwing van Overleie, de ontwikkeling van nieuwe stadsdelen zoals Kortrijk Weide en nieuwe bedrijventerreinen.

Het Beleidsplan Ruimte Kortrijk is de 'officiële' opvolger van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Kortrijk. Eens het beleidsplan is goedgekeurd, wordt het structuurplan daarmee volledig vervangen.

Goede elementen overnemen van het structuurplan naar het beleidsplan

Veel keuzes die we als stad in het structuurplan maakten, zijn nog altijd de juiste. Die nemen we over in het Beleidsplan Ruimte Kortrijk.

Denk bijvoorbeeld aan het schrappen van de woonuitbreidingsgebieden op de Lange Munte, de opwaardering van de kanaalomgeving of het schrappen van de reservatiestrook N50c om te komen tot een groene fietsverbinding tussen het centrum van Kortrijk die reikt tot aan de Warande in Heule. Deze acties waren al voorzien in het structuurplan en zetten we verder. Tegelijk beslisten we op welke punten we in het Beleidsplan Ruimte de lat nog hoger willen leggen.

Lessen trekken en nieuwe inzichten integreren

Andere keuzes uit het structuurplan zouden we, met wat we vandaag weten, op een andere manier aanpakken.

Een voorbeeld is de beslissing om geen nieuwe autoverbinding te maken tussen de ring (R8) en de binnenstad (N328). Dat was voorzien in het structuurplan. In de plaats daarvan kiezen we nu voor een nieuw park, een fietssnelweg en een grote uitbreiding voor het sportpark Wembley (de Groene Verbinding).

Een ander voorbeeld is de voorkeur van de stad om in het bebouwde weefsel maximaal in te zetten op verweven economische activiteiten in plaats van nieuwe terreinen hiervoor aan te snijden buiten de stad. Zo wordt volop ingezet op reconversie en duurzaam gebruik van ruimte zoals op de LandMarck-site aan de Weggevoerdenlaan.

Ondanks de vooruitziendheid van het structuurplan, staat de stad nu voor nieuwe uitdagingen die in 2007 nog niet, of minder, aan de orde waren. Zo zijn er heel wat evoluties op vlak van klimaat, energie, biodiversiteit en demografie en zijn er nieuwe inzichten op vlak van ruimtelijk beleid, robuuste watersystemen en gezonde bodem. Er zijn bovendien nieuwe ruimtelijke concepten zoals de bouwshift en evoluties in de werking van mobiliteit, detailhandel, onderwijs enz. Deze nieuwe evoluties en inzichten zijn gedetecteerd en worden in het Beleidsplan Ruimte Kortrijk uitgewerkt.

2 KORTRIJK 2025 EN HET RUIMTEPACT

2.1 DE STAD DIE WE KUNNEN WILLEN

Het traject 'Kortrijk 2025' speelde reeds in op enkele evoluties en inzichten die onvoldoende aan bod kwamen in het ruimtelijk structuurplan. Met dit intensief studie- en participatietraject vond de stad het antwoord op verandering. In de visie 'Kortrijk 2025' zocht de stad samen met de Kortrijkzanen naar een ander model om te blijven vernieuwen. De stad werd onder de loep genomen om te bepalen wat Kortrijk tot Kortrijk maakt. Uitdagingen, risico's en kwaliteiten werden gedetecteerd op basis van de ruimtelijke realiteit die Kortrijk op vandaag bezit.

"Kortrijk is een stad met de kenmerken van een centrumstad maar mét de charmes van kleinere steden, unieke wijken en dorpen die op een duurzame manier kunnen verbonden worden tot één stedelijk geheel."

"Kortrijk kent een geschiedenis van familiebedrijven die in het hart van haar stedelijke omgeving uitgegroeid zijn naar KMO's, industrieën en speerpuntbedrijven die al dan niet uitgeweken zijn naar industrieterreinen, de regio of het randstedelijk gebied."

"Kortrijk bezit op vandaag té veel onbebouwde ruimte die nog ontwikkeld en aangesneden kunnen worden. Een juridisch overaanbod dat met ondoordachte ontwikkelingen het verdere ruimtebeslag en de versnippering van onze open ruimte in de hand werken. Maar ook dat Kortrijk in verhouding met andere centrumsteden méér open ruimte bezit en dat deze open ruimte dus een belangrijke troef vormt."

2.2 DRIE BASISKWALITEITEN WAAROP WE VERDERBOUWEN

'Kortrijk 2025' benoemt de drie sterke kwaliteiten van Kortrijk.

Kortrijk is een verbonden stad: Hoewel we in Kortrijk niet extreem dicht op elkaar leven, liggen alle voorzieningen toch dicht bij elkaar. Alle stedelijke woonwijken liggen op slechts een kwartier fietsen van het stadscentrum. Die bereikbaarheid is een belangrijke troef die we verder kunnen versterken.

Kortrijk is een groen-geel-blaauwe stad: Zowel in als rond de stad is nog veel open en groene ruimte te vinden, zij het dat dit landschap vaak ontoegankelijk en onzichtbaar is. Publieke landschappen en parken kunnen de tuinen worden van alle Kortrijkzanen.

Kortrijk is een ondernemende stad: Kortrijk is een ondernemende en innovatieve stad. Kortrijk heeft een hoge tewerkstellingsgraad, een hoogstaand onderwijsaanbod en onderzoeksinstellingen. Overal in de stad zijn bedrijfsgebouwen, werkplaatsen en ateliers terug te vinden. Ze behoren tot het DNA van de stad. We kiezen voor ondernemerschap in alle vormen: kmo's, maakindustrie, landbouw, dienstverlening, logistiek, startups enz., op maat van de stad.

Stadsmagneten als motor voor stadsvernieuwing: Het traject 'Kortrijk 2025' benoemt de 'stadsmagneten'. Hier is de band tussen de drie hierboven vermelde kwaliteiten het meest uitgesproken en worden de grootste kansen gezien om de nieuwe stad te bouwen. De stadsmagneten zijn:

- Leie en de Leieboorden
- Noord-zuidas tussen de Grote Markt en Hoog Kortrijk
- Westelijke campus met Kortrijk Weide
- Campus Centrum
- LandMarck-site (voormalige Van Marcke-site)

De aanpak verschoof van 'een betere stad worden door meer inwoners te hebben' naar 'een betere stad zijn en van daaruit meer inwoners aan te trekken'. De (duurzame) groei van de stad Kortrijk als gevolg van haar kwaliteiten.

De stad verankerde de visie van Kortrijk 2025 in het Ruimtepact in 2018. Hierin zijn, op basis van de drie kwaliteiten, tien ruimtelijke principes uitgeschreven. De tien ruimtelijke principes zijn de volgende:

1. Samen stad maken: inwoners en bestuur beslissen samen over de toekomst van Kortrijk.
2. Een stad in beweging: we bouwen voort op een rijke traditie van stadsvernieuwing.
3. Meer stad zijn én open ruimte behouden: we maken samen slimme keuzes.
4. Het DNA van Kortrijk: we bouwen verder op de basiskwaliteiten van onze stad.
5. Stadsmagneten: we kiezen voor sterke plekken waar troeven samenkomen.
6. Kortrijk is een dynamische stad: we gaan voor een functionele mix met ruimte voor iedereen.
7. Kortrijk is een ondernemende stad: we maken plaats voor ondernemen en werken in de stad.
8. Kortrijk is een verbonden stad: we verbinden buurten en plekken in de stad.
9. Kortrijk is een groenblauwe stad: we koesteren onze groene ruimte en water.
10. Kortrijk kiest voor kwaliteit: we maken concrete projecten waar.

Deze kwaliteiten en principes vormen, samen met het structuurplan, een routeplan voor het bouwen van de betere stad. Het Ruimtepact is daarmee het fundament voor het Beleidsplan Ruimte Kortrijk.

2.3 VAN RUIMTEPACT NAAR UITVOERING

Het Ruimtepact in de praktijk brengen was de volgende stap. Daarom werd in 2018 het Ruimtepact overgenomen in het bestuursakkoord. Het vormt de brug tussen het ruimtelijk structuurplan en het Beleidsplan Ruimte Kortrijk dat we nu opmaken.

De visie van stadsontwikkeling als motor van stadsvernieuwing werd reeds de voorbije legislaturen succesvol toegepast. Door deze principes en manier van stadsontwikkeling te verankeren in het Ruimtepact en ons ruimtelijk beleid, verkregen we het resultaat dat veel kwalitatieve stadsprojecten in uitvoering zijn gegaan. Het bewijs dat een ruimtelijke visie en het ruimtepact de stad ook daadwerkelijk veranderen.

Zo kwam er een ecologisch stadspark bij de Kulak-campus op Vlasakker, is de realisatie van 16 autoluwe fietsroutes gestart, werd de vernieuwing van de oude Leie-arm verder gezet, maken gronden waar woonontwikkelingen mogelijk waren nu plaats voor natuur en recreatie en benut de stad maximaal de reconversiekansen op sites zoals bijvoorbeeld LandMarck of Loofstraat.

Maar ook op vlak van ondernemen werd heel wat in gang gezet, mede met juist die ondersteuning vanuit ruimtelijke visies. Een constante groei van de hoger en universitair onderwijs in Kortrijk werd mede bewerkstelligd vanuit de ruimtelijke visies via campusmodellen Hoog Kortrijk en Kortrijk Weide (Campus West). Deze campussen en het achterliggende ruimtelijke model versterken eveneens die cruciale wisselwerking tussen onderwijs, research, innovatie, ondernemerschap en bedrijvigheid. Dit toont hoe fysieke, ruimtelijke locaties en de achterliggende ruimtelijke visies deze wisselwerking kunnen versterken.

De herinrichting van de stationsomgeving, de heraanleg van de verlaagde Leieboorden en het historisch hart van Kortrijk en de vele vernieuwingen van de publieke ruimtes zoals Conservatoriumplein, Casinoplein en het Groeningepark tonen het ambitieniveau van Kortrijk waar we ook in de toekomst verder aan bouwen.

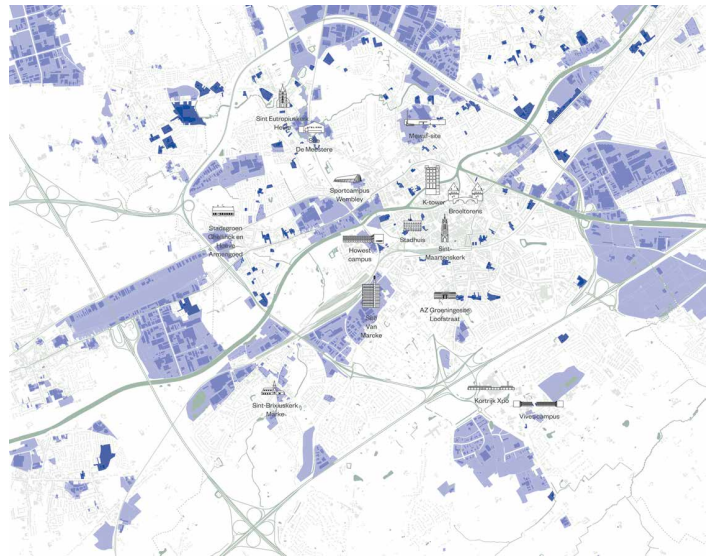
Die veranderingen maken het mogelijk om sterker in te zetten op betere leefkwaliteit, om via die weg meer stad te zijn én een betere stad te worden.

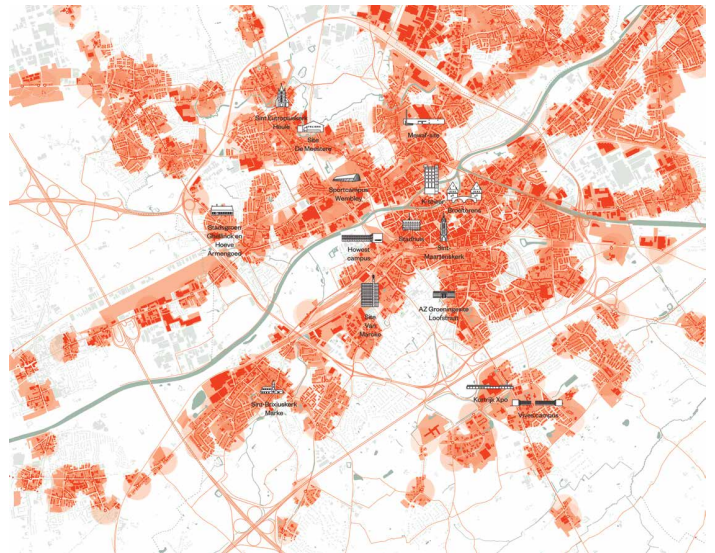
2.4 VAN KORTRIJK 'OVERMORGEN' NAAR HET BELEIDSPLAN RUIMTE KORTRIJK OVER MORGEN

Het Beleidsplan Ruimte Kortrijk vertrekt van het Ruimtepact, maar is tegelijk meer dan dat. Om van het Ruimtepact over te gaan tot een Beleidsplan Ruimte was meer input en verdere uitdieping noodzakelijk. Dankzij het benoemen van de drie kwaliteiten van Kortrijk – ondernemende, verbonden en groen-blauwe stad – zijn thema's zoals de bouwshift, landbouw als economische functie binnen de open ruimte, de vijftienminutenstad en concrete woonambities benoemd en verder onderzocht. Deze nieuwe input, vanuit zowel het participatietraject van Kortrijk Overmorgen als de inhoudelijke uitwerking van deze thema's, vormt mee de basis voor het Beleidsplan Ruimte– Kortrijk Over Morgen.

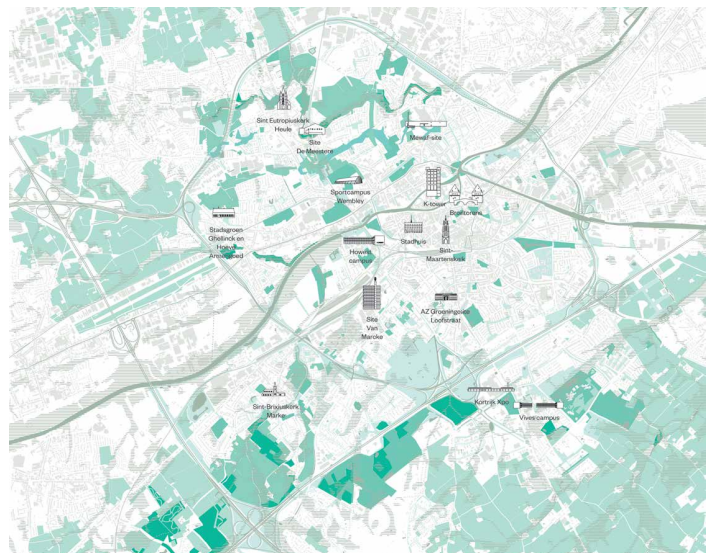
De acties die nodig zijn om de stad van de toekomst te worden, benoemen we en leggen we vast in het Beleidsplan Ruimte Kortrijk – Kortrijk Over Morgen.

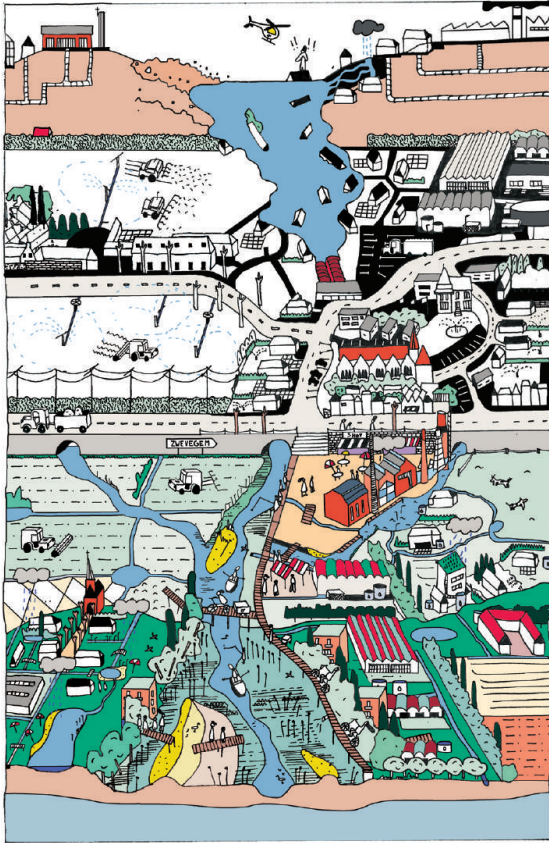
kaart van de ondernemende stad uit het Ruimtepact

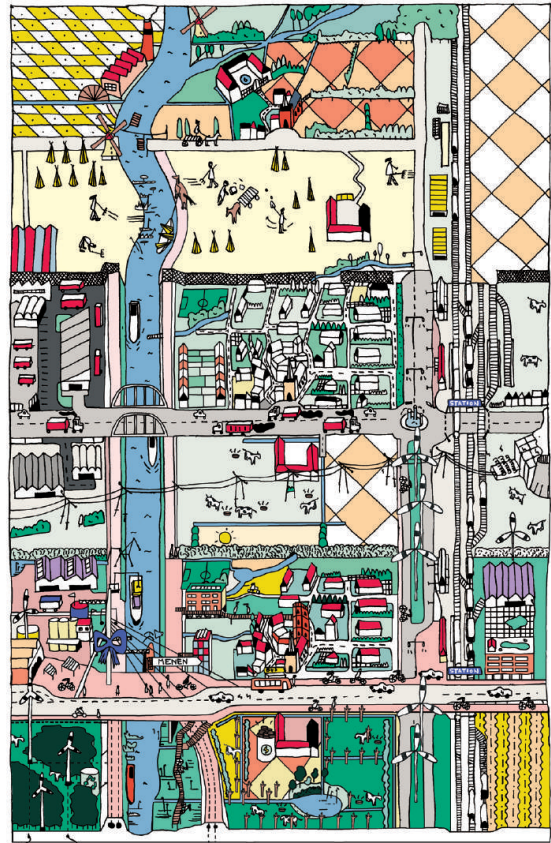
kaart van de verbonden stad uit het Ruimtepact

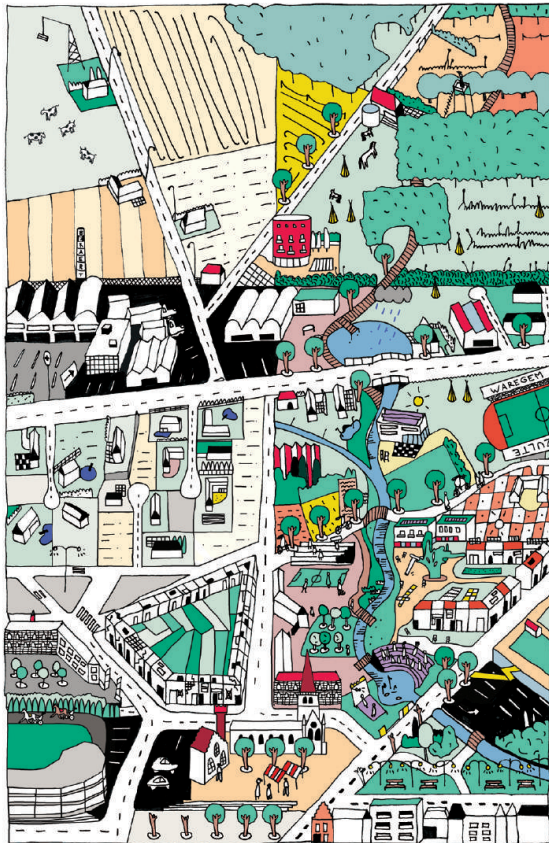
kaart van de groenblauwe stad uit het Ruimtepact

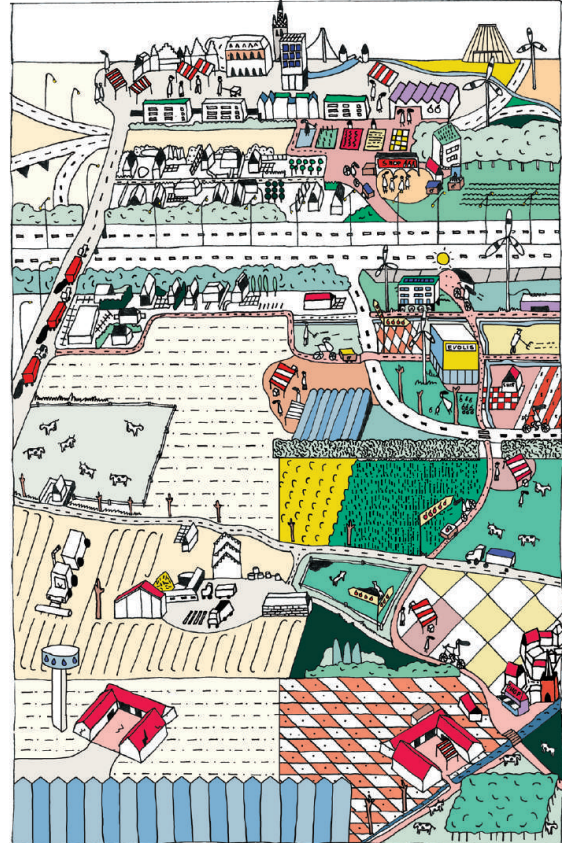
een robuust watersysteem
bron Contrei

een duurzaam blauw energielandschap
bron Contrei

een structurerend blauw-groen netwerk
bron Contrei

een verbonden voedsel-woonlandschap
bron Contrei

3 KORTRIJK: CENTRUMSTAD IN REGIO

3.1 BELEIDSPLAN RUIMTE VLAANDEREN EN HET BELEIDSPLAN RUIMTE PROVINCIE WEST-VLAANDEREN

De provincie West-Vlaanderen stelt haar provinciaal ruimtelijk beleidsplan waarschijnlijk definitief vast begin 2026. Dit provinciaal ruimtelijk beleidsplan vormt samen met de reeds goedgekeurde conceptnota van het beleidsplan ruimte Vlaanderen een kader van hogere ruimtelijke beleidsplanning voor de opmaak van het Beleidsplan Ruimte Kortrijk. Op 20 juni 2024 heeft de provincieraad van de provincie West-Vlaanderen het ontwerp Beleidsplan Ruimte West-Vlaanderen voorlopig vastgesteld. Het openbaar onderzoek over dit ontwerp liep van 24/02/2025 tot en met 25/05/2025.

3.2 EUROMETROPOOL LILLE-KORTRIJK-TOURNAI

De Eurometropool is een Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking (EGTS) die 14 Franse, Waalse en Vlaamse partners verenigt: 2 Staten, 3 Régio's/Gewesten, 3 Departementen en Provincies en 5 intercommunales. Deze organisatie neemt op vlak van verschillende (ruimtelijke en omgevings)thema's actie op het terrein en vormt zo ook een platform waarbinnen Kortrijk zich mee organiseert. Deze entiteit geeft kansen om samenwerkingen, trajecten op te zetten en een meerwaarde te creëren voor deze gehele regio op vlak van ondernemen, natuur en water, toerisme enz. over lands-, gewest- en gemeentegrenzen heen. Zo werkten de 14 partners van de Eurometropool, het maatschappelijk middenveld en de actoren samen binnen de actiegroep om een territoriale strategie te bepalen rond het water.

3.3 RUIMTELIJKE VISIE VOOR ZUID-WEST-VLAANDEREN: LEIEDAL

De regio Zuid-West-Vlaanderen werkte een ruimtelijke visie uit voor het gebied tussen Leie en Schelde in 2018-2019. Intercommunale Leiedal maakte de regiovisie 'Contrei' op om grotere, ruimtelijke uitdagingen grensoverschrijdend aan te pakken.

Deze regiovisie vertrekt vanuit het DNA van de regio: Zuid-West-Vlaanderen is dichtbevolkt en gegroeid langs water, spoor en snelweg. In de bebouwde delen zijn wonen, werken en voorzieningen heel sterk met elkaar verweven. Infrastructuren en groene ruimtes maken alles doordringbaar. Het geheel is een sterke stedelijke band met nog uitgesproken open gebieden. De regio is een 'horizontale metropool': gebaseerd op nabijheid en verspreide voorzieningen veeleer dan op dichtheid en centraliteit.

De regiovisie heeft de steun van alle dertien steden en gemeenten in de regio. Ze vormt een referentiekader voor zowel regionale als lokale acties. De regiovisie, met de geformuleerde ambities, werkt door in het ruimtelijk Beleidsplan Ruimte van elke stad of gemeente. Dat is ook zo voor het Beleidsplan Ruimte Kortrijk.

3.4 KORTRIJK ALS CENTRUMSTAD IN DE REGIO

Kortrijk is de centrumstad in de regio en heeft daardoor een specifieke rol te vervullen. Kortrijk als centrumstad bezit een veelzijdig aanbod aan **bovenlokale functies**. Als grootste studentenstad in de provincie (18.600 studenten) bezit Kortrijk een regionale rol op vlak van onderwijs met het aanbod van secundaire scholen tot hogescholen en universiteiten. Het ziekenhuis AZ Groeninge is op zijn beurt dan weer een bovenlokale voorziening aanwezig op Hoog Kortrijk. Op vlak van ondernemen zijn er de regionale en mondiale spelers die gevestigd zijn in Kortrijk. Zo heeft het beurscomplex Xpo, met het daaruit voortkomende zakentoeisme met 300.000 bezoekers per jaar, een regionale, nationale en internationale rol. Het aanwezige winkelaanbod in de stad, de aanwezige horeca en culturele evenementen maken van Kortrijk een regionaal handelscentrum. Ook voor de sectoren cultuur, sport en toerisme voorziet Kortrijk een aanbod voor de regio als concrete voorbeelden het stadsmuseum Abby, Sportcentrum Lange Munte en het historisch centrum als toeristische trekpleister.

Naast bovenlokale functies en verantwoordelijkheden wordt Kortrijk ook gekenmerkt door verschillende **regionale structuren** die mee de identiteit van Kortrijk bepalen. De Leie en het Kanaal Bossuit-Kortrijk, de internationale luchthaven Kortrijk-Zwevegem, de spoorlijnen en het station van Kortrijk, de snelwegen E17 en E403 zijn bepalend voor de verdere ontwikkeling van Kortrijk. Deze regionale structuren vormen een troef maar vragen eveneens een toekomstgericht investeringsbeleid van alle bevoegde en betrokken overheden en actoren.

Verschillende ruimtelijke thema's stoppen niet aan de gemeentegrenzen. Uitdagingen zoals duurzame bereikbaarheid, hernieuwbare energie, klimaat, biodiversiteit zijn gemeentegrensoverschrijdend en moet de stad samen met de aangrenzende gemeenten en steden aanpakken. Een mooi voorbeeld hiervan zijn de WaterLandSchappen waar lokale en hogere overheden voor één aaneensluitend projectgebied over gemeentegrenzen heen in de open ruimte samenwerken.

Kortrijk neemt haar verantwoordelijkheid op en garandeert dat het aanbod aan bovenlokale en regionale functies ook in de toekomst kan worden aangeboden, afgestemd op een duurzaam ruimtelijk beleid. Met het Beleidsplan Ruimte wil Kortrijk dat engagement blijven opnemen. Om deze rol te kunnen blijven uitvoeren staat Kortrijk voor belangrijke uitdagingen en noodzakelijke investeringen die ook vanuit het Vlaams beleidsniveau mee moeten worden ondersteund. Dan gaat het concreet over de toekomst van het Kanaal Bossuit-Kortrijk, de infrastructuur van het hogere wegennet ter hoogte van de R8 en N8, de toekomst van de internationale luchthaven Kortrijk-Wevelgem enz.

4 KORTRIJK IN EVOLUTIE

Kortrijk en haar regio veranderen ook omdat de wereld verandert. De klimaatverandering versnelt en is voelbaar, de bevolkingsdiversiteit neemt toe, de economische context lokaal en regionaal verandert, inspraak wordt steeds belangrijker, digitalisering krijgt een ruimtelijke impact enz. Mensen veranderen hun gedrag, ze gaan de stad anders gebruiken en krijgen andere verwachtingen van hun omgeving.

Dat zijn stuk voor stuk uitdagingen op een hoger niveau dan Kortrijk en de regio waarbij het Beleidsplan Ruimte Kortrijk een deel van het antwoord moet geven.

De veranderingen van het klimaat

Het klimaat verandert, niet enkel in de hele wereld maar ook lokaal, in Kortrijk. Het aantal droge dagen stijgt, de neerslagperiodes worden intenser en het aantal hittegolfdagen neemt toe. In 2019 telde Kortrijk 4,5 hittegolfdagen, dit zullen er ongeveer 19 worden in 2050. Overstromingen door langdurige periodes van regen of door extreme waterval op korte tijd zullen beide een couranter gegeven worden tegen 2050. Gebeurtenissen waar we als stad effectief rekening mee moeten houden. Zo worden de Heulebeek- en Leievallei vandaag al gekenmerkt door overstromingsrisico's en kampte bijvoorbeeld de kern van Rollegem in de winter van 2020 met overstromingen vanuit de Weimeersbeek en de Grote Spiere (Fabrieksbeek).

Momenteel is 5,6% van de gebouwen in Kortrijk kwetsbaar voor extreme wateroverlast. In 2050 zal dit 10,9% zijn. Dit is beduidend hoger dan het Vlaamse gemiddelde van 7,8%.¹ Daarnaast is duidelijk dat ook droogtestress een belangrijke uitdaging wordt voor Kortrijk. Het percentage van landbouwpercelen dat te maken zal krijgen met significante droogtestress zal stijgen van 9,1% naar 35,5% in 2050. Dit is echter gelijkaardig aan het Vlaams gemiddelde. Het percentage kwetsbare ecotopen met significante droogtestress stijgt alarmerend sterk in Kortrijk, van 13,4% naar 33,8% in 2050. Het Vlaamse gemiddelde bevindt zich slechts op 22,4%. Naast het veranderende klimaat creëert ook de biodiversiteitscrisis, met de zesde uitstervingsgolf, een grote uitdaging. Zo zijn

heel wat diersoorten bedreigd met uitsterven en is slechts een klein deel van het landoppervlak natuurlijk genoeg om evolutionaire processen toe te laten.²

De klimaatverandering dwingt ons om na te denken over een innovatief ruimtelijk beleid waarbij een weerbare omgeving centraal staat. We moeten de klimaatopwarming en de CO₂-uitstoot aanpakken.

Hiervoor zijn verschillende inspanningen nodig, zowel in de open ruimte als in de bebouwde ruimte. Enerzijds moeten we de uitstoot van onze broeikasgassen reduceren (klimaatmitigatie), anderzijds moeten we ons wapenen tegen de gevolgen van de klimaatveranderingen die nu al aanwezig zijn en die op ons afkomen (klimaatadaptatie). Dit kunnen we doen door in te zetten op hernieuwbare energie, duurzame mobiliteit, circulair materiaalgebruik, (buffer)ruimte voor water, robuuste natuur en bos en duurzame voedselproductie. Wanneer we de luchtkwaliteit verbeteren, verbeteren we ook onze gezondheid en leefomgeving. Hiervoor moeten alle overheden samenwerken: de stad, de regio, Vlaanderen en Europa.

We moeten dus samen aan de slag met die moeilijke thema's, die vaak ook spanningsvelden met zich meebrengen. Denk daarbij aan het energiezuinig maken van onze woningen met een sterk doorgedreven renovatiebeleid, de verschillende ruimteclaims voor zowel landbouw en natuur in onze open ruimte, de verschillende ruimteclaims binnen onze publieke ruimte op vlak van mobiliteit, vergroening en ontharding enz.

¹ <https://impacttool.toepassingen.vmm.vlaanderen.be>

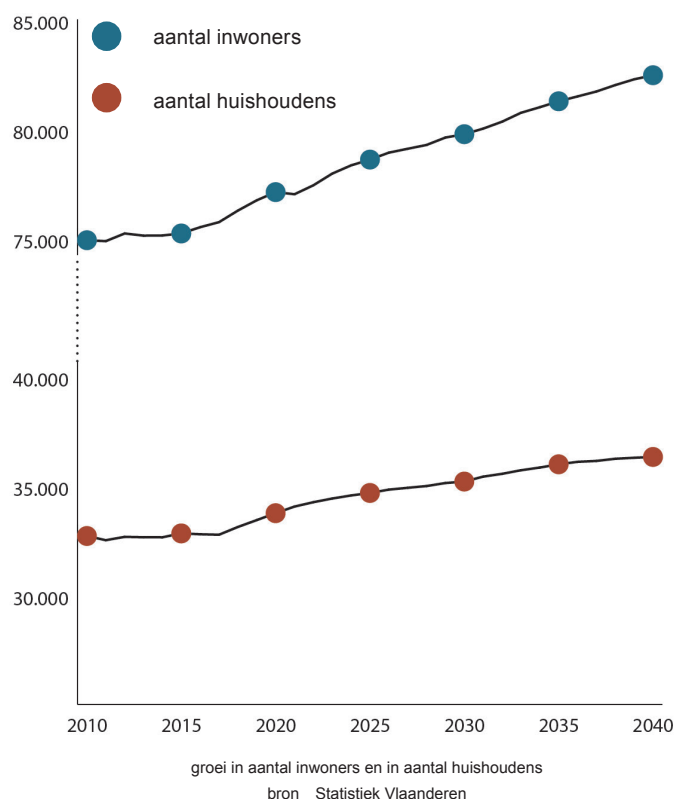
² https://purews.inbo.be/ws/portalfiles/portal/29309144/Oikos_94_04_BIODIVERSITEIT_Dumortier.pdf

De veranderingen van de bevolking

De bevolking neemt wereldwijd maar ook zeker in Kortrijk toe. Vandaag zijn er ongeveer 81.800 Kortrijkzanen. De prognoses wijzen uit dat dit er in 2050 minstens 90.000 zullen zijn. Dit cijfer is geen doelstelling op zich maar wensen we te zien als resultaat en gevolg van een degelijk ruimtelijk beleid: een beleid op vlak van wonen en van ruimte dat het investeringstempo garandeert opdat de (leef)kwaliteit van de stad verhoogt en dus aantrekkelijker wordt.

In Kortrijk groeit niet alleen de bevolking maar ze verandert ook. De gezinnen worden gemiddeld kleiner en ouder. Vooral de binnenstad en de suburbane gebieden vergrijzen. Tussen 2020 en 2040 wordt verwacht dat het aantal 65-plussers zal toenemen met 3.477 inwoners en het aantal 80-plussers met 1.659. Deze veroudering van de bevolking zal zich blijven doorzetten in Kortrijk. Qua gezinssamenstelling wordt vooral een stijging van het aantal alleenstaanden voorspeld. Het aantal gezinnen met kinderen daalt. Hoewel de stad aantrekkelijk is voor starters, verliest ze toch settlers aan de buurgemeenten.

Deze groei in aantal en in diversiteit brengt uitdagingen voor het woonaanbod en de organisatie van de publieke ruimte met zich mee. De woningen die we bouwen, hoe we ons (openbaar) vervoer organiseren, de zorg die we aanbieden en de scholen die er zijn: we moeten alles afstemmen op de veranderende bevolking en doordacht inpassen in de verschillende leefomgevingen, elk met hun eigen woon- en leefkenmerken. Dat is een belangrijk thema binnen het Beleidsplan Ruimte Kortrijk.

De veranderingen in de samenleving

Hoe we ons als samenleving organiseren, verandert snel. Dat hebben de COVID-19- en de energiecrisis, evenals de sterk veranderende geopolitieke situatie sinds 2020 ons zeer duidelijk gemaakt. Die leerden ons hoe snel de wereld kan wijzigen en dat een stad wendbaar moet zijn om daarop in te spelen. Dergelijke crisissen leerden ons dat kwetsbare groepen vaak het hardst worden getroffen en dat zij het meeste baat hebben bij een goed ruimtelijk beleid.

De druk op de publieke ruimte is toegenomen en dat geldt ook voor het woonbeleid. De pandemie toonde hoe kwetsbaar gezinnen zijn en hoe belangrijk betaalbare, aangepaste en kwalitatieve woningen, bereikbare parken en voorzieningen en kwalitatieve publieke ruimte zijn. Vervoersarmoede leidt tot uitsluiting in de samenleving. Het veiligheidsgevoel in de publieke ruimte is een steeds belangrijker aandachtspunt.

We leerden anders naar ons persoonlijk netwerk, voorzieningen, huis, werk en publieke ruimte kijken. In het Beleidsplan Ruimte Kortrijk gaat het net over de toekomstgerichte stad en de vraag hoe we onze stad klaarmaken om met dergelijke veranderingen om te kunnen.

De veranderingen in de technologie

Technologie verandert de samenleving en daarmee de leefomgeving en de organisatie van de stad. Shoppen doen we massaal online, met gevolgen voor de winkelruimtes en transport. Fietsen doen we elektrisch waardoor ons bereik groter wordt. Telewerken is voor veel ondernemingen en hun werknemers niet meer weg te denken. Zelfrijdende auto's zijn geen science fiction meer, ook al kunnen we nog niet precies inschatten hoe ze onze verplaatsingen en het autobezit zullen veranderen. Data stuurt de stad en laat toe om in real time in te grijpen. Het grootste deel van onze tijd besteden we online of op een scherm. Technologieën zoals artificiële intelligentie (AI) veranderen onze manier van werken en organiseren en zullen op termijn ook een ruimtelijke impact hebben.

We moeten voldoende flexibel zijn in ons ruimtelijk beleid om deze snel evoluerende en onvoorspelbare veranderingen aan te kunnen.

Een veranderend en evoluerend economisch landschap

In het verleden gingen wonen en werken steeds met elkaar gepaard in de stad Kortrijk. Het vele industriële erfgoed in het centrum en deelgemeentes is hier getuige van. De voorbije decennia wordt deze bedrijvigheid steeds meer uit de stad geduwd. Dit gaat niet enkel over grotere bedrijven, maar ook over kleinere ateliers en kmo's. Deze tendens creëert enerzijds zeer monofunctionele woon- of slaapwijken en anderzijds genereert ze extra mobiliteit. Bovendien nemen kmo's percelen in op grotere bedrijventerreinen. Dit zijn activiteiten die veeleer in gemengde bedrijventerreinen of zelfs het stedelijk weefsel thuishoren.

Deze dynamiek zorgt ervoor dat telkens naar nieuwe open ruimte moet worden gezocht. En dit terwijl een landschap van beschikbare ruimtes voor bedrijvigheid tot diep in de vezels van Kortrijk voor handen is, zowel binnen woongebied waar reeds bedrijvigheid aanwezig was, als de paarse sproeten tussen het woonweefsel. De bezettingsgraad van onze bedrijventerreinen betreft in Kortrijk 85%. Dit betekent dat er nu al een aanzienlijke druk op onze bedrijventerreinen staat, maar dat we door onze bestaande terreinen slimmer en efficiënter te benutten nog extra ruimtewinst kunnen realiseren.

Grote spelers die, omwille van verschillende redenen, buiten het stedelijk woonweefsel trekken, geven dan weer kansen op vlak van reconversie om nieuwe economische functies af te stemmen op de aanwezige stedelijke functies en het voorzieningenaanbod. Denk maar aan de LandMarck-site en de Mewaf-site.

Ook de regionale, sociaaleconomische en ruimtelijk-economische context evolueren snel. Met een aanpassing van het economisch weefsel tot gevolg. Binnen de regio werden in het streekpact van de intercommunale Leiedal uitspraken gedaan over de speerpuntsectoren van de regio. Zuid-West-Vlaamse bedrijven zijn in het bijzonder gespecialiseerd in kunststofverwerking, mechatronica, visualisatie-, communicatie- en entertainmenttechnologie. Design is bij deze activiteiten een belangrijke hefboom. Anno 2026 moet worden nagegaan of deze eerdere analyses nog actueel zijn en hoe we ons als centrumstad en regio oriënteren binnen het bredere economische landschap, binnen een Vlaamse context maar ook binnen die van de Eurometropool en van bijvoorbeeld de sterke industriële expansie in Duinkerke.

Het ondernemerschap strekt zich ook uit binnen onze open ruimte. Landbouwers staan als actieve ondernemers voor heel wat uitdagingen. Er blijft een toenemende druk aanwezig op de beschikbare open ruimte door versnippering, vertuining, verpaarding en zonevreemde functies. Deze tendens heeft ook een impact, net zoals op de andere openruimtefuncties, op de landbouw en het beschikbaar areaal dat kan worden ingezet voor de voedselproductie.

Net omwille van het verlies aan die open ruimte wordt het spanningsveld tussen de functies natuur en landbouw steeds scherper. Het is een uitdaging om de doelstellingen, op vlak van (extra) natuur en het realiseren van een hoogwaardig groenblauw netwerk, te verzoenen met het garanderen van de toegang tot voldoende landbouwareaal voor de actieve landbouwer zodat ook de voedselproductie en de economische functie binnen de open ruimte zijn verzekerd.

Meer en striktere regelgeving op vlak van milieu creëert nieuwe uitdagingen die ook ruimtelijk hun impact hebben. Nieuwe en innovatieve technologieën bezitten, samen met het investeren in nature-based solutions en hun noodzakelijke ecosysteemdiensten, mogelijke oplossingen om de uitdagingen het hoofd te bieden.

De veranderende blik op ruimte

De blik op de ruimte en hoe we die indelen verandert en evolueert mee met de nieuwe ruimtelijke inzichten die al dan niet inspelen op nieuwe uitdagingen en tendensen. De transformatie in de ruimtelijke ordening, van gewestplannen, over BPA's naar RUP's en van structuurplanning naar ruimtelijk beleidsplannen is een evolutie vanuit de behoefte om de ruimtelijke ordening te verbeteren en om deze verbetering te realiseren met instrumenten op maat van de maatschappelijke noden en tijdsgeest. De gewestplannen vormen samen met de bestemmings- en beleidsplannen op Vlaams, provinciaal en lokaal niveau (BPA's, RUP's, structuurplannen enz.) nog steeds de context dat het ruimtelijk beleid van de toekomst vormgeeft.

Het bestaande ruimtelijk weefsel en vastgelegde ruimtelijk beleid bepalen zo mee de uitdagingen waarmee we vandaag geconfronteerd worden en waarmee we moeten omgaan. Dit geeft zowel potenties als uitdagingen.

Zo vormen eerdere beslissingen omtrent planologische bestemmingen en de daaraan gekoppelde bouwrechten en de recente hoge financiële waardering, de basis voor het probleem waarmee we vandaag binnen de bouwshift geconfronteerd worden. Dit betekent dat vroegere keuzes inzake bestemmingen en ruimtelijke ordening, vanuit nieuwe ruimtelijke inzichten, moeten worden bijgestuurd en dat instrumenten nodig zijn om met de historisch gegroeide ruimtelijke uitdagingen om te gaan.

Ook de manier waarop we naar onze leefomgeving kijken en ze gebruiken, is sterk in verandering. De evolutie hoe, nog steeds, meer en meer van de resterende, beschikbare ruimte wordt ingenomen, moet gekeerd worden. Daarbij loopt het bestaande ruimtebeslag hoger op in de centrumsteden dan in de rest van Vlaanderen. Zo weten we bijvoorbeeld dat 33% van de ruimte is ingenomen door ruimtebeslag in Vlaanderen terwijl dit in steden als Mechelen, Aalst en Brugge anno 2022 respectievelijk opliep tot 52,7, 47,8 en 47,9%. In Kortrijk bedraagt het bestaande ruimtebeslag 50%.

Voor de ruimte die vandaag nog niet in beslag genomen wordt, is een ruimtebeslagrisico aanwezig. Ruimtebeslagrisico is het aantal gronden met een agrarisch of natuurlijk landgebruik, dat omwille van een harde bestemming in bepaalde mate onder druk staan om ingenomen te worden door ruimtebeslag. In Kortrijk

bedraagt dit ruimtebeslagrisico 544,3 ha (2022).³ Dit getal moet teruggedrongen worden, op basis van de juiste parameters, realistische ambities en met behulp van alle relevante (ruimtelijke) actoren.

De verhardingsgraad van Kortrijk ligt met 29% in dezelfde orde als die van andere Vlaamse centrumsteden en een pak hoger dan het Vlaams gemiddelde van 15,7%. Wat opnieuw aangeeft dat de uitdaging om de Vlaamse doelstelling te behalen en tegen 2050 de verhardingsgraad binnen de harde bestemmingen (bestemmingen gedomineerd door ruimtebeslag) ook in Kortrijk terug op het niveau van 2015 te brengen, des te groter is.

De bouwshift betekent enerzijds dat we zuiniger moeten zijn met de nog beschikbare open ruimte en dat we die open ruimte duurzamer moeten inrichten. Anderzijds is er ook de opdracht om de huidige bebouwde ruimte te optimaliseren en kwalitatieve stadsvernieuwingprojecten te realiseren op de best gelegen locaties. Met het Ruimtepact zijn reeds stappen gezet, met het Beleidsplan Ruimte Kortrijk moeten we de realisatie van de bouwshift nog verder concretiseren en omzetten in een heldere strategie en actieprogramma.

3 PWO-project Ruimtelijke en financiële simulatie Betonstop 2020-2040, Rapport 2. Kwalitatieve analyse & strategische neutralisatie ruimtebeslagrisico, HoGent (2022)

Bestuurlijke samenwerkingen in verandering

De blik op de ruimte is niet alleen in zijn geheel veranderd, maar ook specifiek vanuit het bestuur en de verschillende bestuursniveaus. Nog meer dan vroeger gaan de verschillende overheden samen aan de slag om zo vanuit elke overheidsniveau en bevoegdheid een efficiënter ruimtelijk beleid te voeren.

Zo werd in het Ontwerp Beleidsplan Ruimte van de provincie een methodiek aangereikt om op basis van (gebieds)coalities de uitvoering van het ruimtelijk beleid concreet en werkbaar maken.

Ook de conceptnota van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen geeft aan dat een sterkere, geïntegreerde samenwerking beoogd wordt over de verschillende sectoren en bestuursniveaus heen, dit van visie en beleidsvorming tot handhaving en realisaties op het terrein.

Dit is een soort samenwerking die reeds toegepast wordt in Kortrijk met (Weerbaar) WaterLandSchap: een traject om een meer klimaatrobuste open ruimte te creëren en problemen met water in landelijke gebieden in onderlinge samenhang op te lossen. Dit gebeurt in samenwerking met de gebruikers van het gebied zoals landbouwers en bedrijven, bewoners en landschapsbeheerders.

5 KORTRIJK 2050 EN HET BELEIDSPLAN RUIMTE KORTRIJK

Om de benoemde uitdagingen aan te gaan, moet de stad Kortrijk niet alleen beroep doen op eigen krachten. Vele uitdagingen worden best regionaal, Vlaams en in sommige gevallen zelfs Europees aangepakt.

Om te werken naar een kwalitatievere, meer leefbare, innovatievere en creatievere leefomgeving, is flexibiliteit binnen het gewenste ruimtelijk beleid noodzakelijk. De Vlaamse regering introduceerde daarom in 2018 een nieuwe planfiguur: het Beleidsplan Ruimte. Deze ruimtelijke beleidsplannen vervangen de ruimtelijke structuurplannen.

De grote meerwaarden van het Beleidsplan Ruimte Kortrijk - ten opzichte van vorige planfiguur, zijnde het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan – zijn de flexibiliteit en de uitvoeringsgerichtheid.

In een ruimtelijk structuurplan werd elk thema gekoppeld aan gebiedsdekkende uitspraken en beslissingen. Deze methode is ondertussen gedateerd. Dankzij de modulaire, meer flexibele vorm van het Beleidsplan Ruimte (met een strategische visienota en één of meerdere beleidskaders) kan het beleid sneller inspelen op nieuwe noden en trends zonder daarbij de langetermijnengagementen en de kwaliteiten te moeten herzien.

De doelstellingen vanuit het Ruimtepact, vanuit de regionale visie Contrei en vanuit het ontwerp Provinciaal Beleidsplan Ruimte West-Vlaanderen zijn waardevol als vertrekpunt. Maar in het Beleidsplan Ruimte Kortrijk moeten wij opnieuw vooruitdenken en op een creatieve wijze aan de vernieuwde noden en wensen - die de vele veranderingen ons opleggen - voldoen. Dit Beleidsplan Ruimte Kortrijk moet duiden waar de stad Kortrijk aan zet is en haar nek voor wil uitsteken. Dit beleidsplan stippelt het gewenste ruimtelijke beleid voor Kortrijk met duidelijke en ambitieuze doch realistische beleidslijnen, acties en instrumenten uit.

Verdieping en verbreding van het Ruimtepact

Waar het Ruimtepact vooral de al aanwezige kwaliteiten van Kortrijk in kaart heeft gebracht, willen we met het **Beleidsplan Ruimte Kortrijk** een stap verderzetten om zo de ontwikkelde ruimtelijke principes te verdiepen en te verbreden. Thema's zoals klimaat, de relatie tussen natuur en landbouw als economische activiteit binnen de open ruimte, de noodzaak van een concreet voorzieningenbeleid en energie bleven in het Ruimtepact onderbelicht of zijn sindsdien alweer sterk geëvolueerd. Zij worden, samen met de sociale dimensie, verder geëxpliciteerd of, daar waar ze ontbreken, toegevoegd in het Beleidsplan Ruimte.

Voor het Beleidsplan Ruimte wordt tevens een **plan-milieueffectrapportage** opgemaakt voor verschillende expertises zoals klimaat, biodiversiteit, bodem, lucht en andere milieuaspecten. Het milieueffectenrapport onderzoekt de verwachte gevolgen van het Beleidsplan Ruimte Kortrijk op middellange tot lange termijn voor mens en milieu. De resultaten van dit rapport worden gebruikt om het beleidsplan gedurende de opmaak te verbeteren.

Overigens zijn verschillende stadsvernieuwingsprojecten en -plannen lopende in de stad Kortrijk. Zo zal ook een mobiliteitsplan voor Kortrijk worden opgemaakt, parallel met de opmaak van het ruimtelijk beleidsplan. Het Beleidsplan Ruimte Kortrijk vormt hiervoor het overkoepelende kader.

Verankering in een gedragen plan

De stad Kortrijk heeft mondige burgers en een sterke inspraaktraditie. Kortrijk werkt aan gedragenheid van beleidsbeslissingen. Dat was zo met Kortrijk Spreekt en zal verder doorlopen binnen de verschillende ruimtelijke trajecten die ontspruiten vanuit het Beleidsplan Ruimte. Het Ruimtepact schreef de stad samen met de inwoners. Kortrijk 2025 liet zien dat de bewoners en ondernemers vaak de beste experts zijn over de stad en zeer goed in staat zijn om verder te kijken dan de eigen straat en de zeer nabije toekomst. Eenzelfde input, op basis van participatie, is bekomen bij het traject van Kortrijk Overmorgen. Het traject bevroeg, op een gerichte manier, de Kortrijkzanen naar specifieke topics zoals de bouwshift en wonen in Kortrijk.

Het doorlopen participatietraject toont dat inspraak met inzicht, leidt tot uitspraak met uitzicht. De waardevolle input vanuit de eerdere participatiesessies wordt meegenomen en geeft ons de nodige basis bij de verdere uitwerking van het Beleidsplan Ruimte. Waar leggen we de lat? Wanneer zijn we *echt* tevreden over Kortrijk Overmorgen? Welke acties zijn nodig om de theorie in de praktijk om te zetten?

Plannen maken én ze uitvoeren

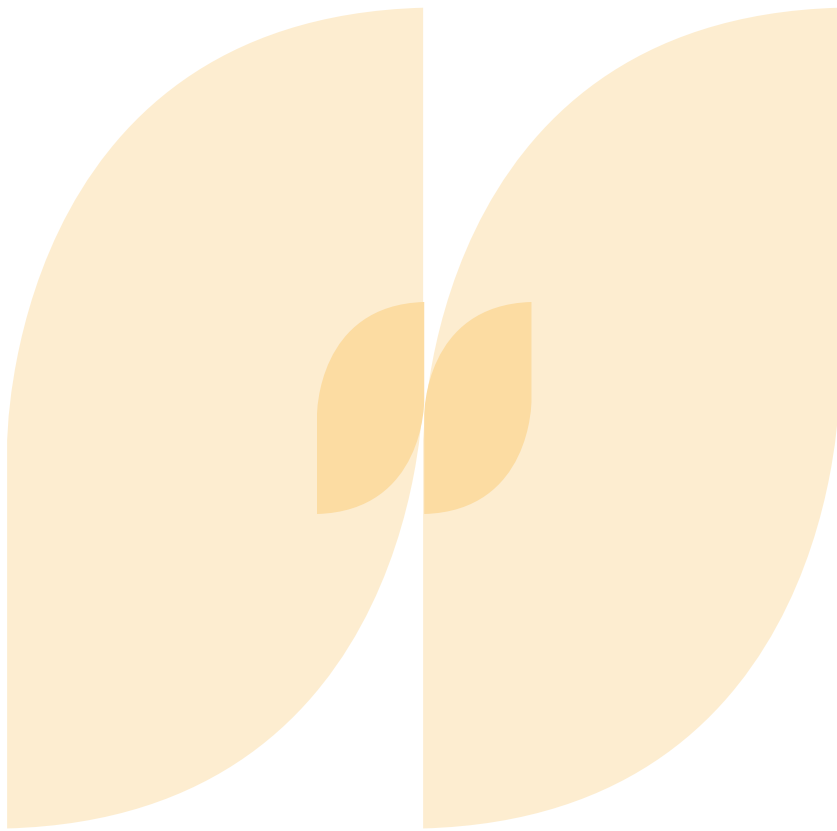
Het Beleidsplan Ruimte is het routeplan naar de stad in 2050. Het bevat alle stappen en acties die nodig zijn om de stad te worden die we willen zijn. Anders dan bij oudere plannen, is een beleidsplan naast een visie ook een actieplan.

Tussen vandaag en 2050 komen nog veranderingen op ons af die we nu nog niet kunnen voorspellen. De COVID-19-pandemie en menig geopolitieke schokken op het wereldtoneel tonen aan dat op korte tijd heel veel kan veranderen. Daarom moet het beleidsplan wendbaar zijn. Het Beleidsplan Ruimte moeten we kunnen afstemmen op de uitdagingen die we nog niet kennen.

Tegelijk moet het plan voldoende houvast bieden om over een lange tijd richting te geven aan het beleid. Daarom heeft het Beleidsplan Ruimte een strategisch luik waarin die richting is verankerd en bevat het onderdelen die kunnen meegroeien met de noden van de stad en de buurten. Dat zijn de beleidskaders.

Het Beleidsplan Ruimte Kortrijk is niet vrijblijvend. Het uitgeschreven ruimtelijk beleid is bindend voor de eigen projecten van de stad Kortrijk. Het heeft een invloed op de verschillende ruimtelijke ontwikkelingen in onze stad zoals op de opmaak van ruimtelijke visies en op het beleid, zowel stadsbreed als specifiek op de strategische plekken binnen onze stad. Het geeft een kader en is richtinggevend voor zowel het vergunningen- als het vastgoedbeleid. Het vormt een ruimtelijk kompas voor hoe we omgaan met ons eigen patrimonium en hoe we andere ruimtelijke onderzoeken voor socio-maatschappelijke thema's uitwerken zoals jeugd, sport, cultuur enz. Daarbovenop wordt het actieprogramma gekoppeld aan de budgetten die de stad uittrekt voor bijvoorbeeld het aanleggen van nieuwe pleinen, het aankopen van gronden en voor nieuwe natuur.

DE STAD DIE WE WILLEN ZIJN

KORTRIJK OVER MORGEN

1 EEN VERBONDEN STAD

2 EEN GROEN-GEEL-
BLAUWE STAD

3 EEN ONDERNEMENDE
STAD

Nu we weten wat voor stad Kortrijk is en voor welke uitdagingen zij staat, kunnen we naar de toekomst kijken. Voor elk van de drie kwaliteiten van Kortrijk – verbonden, groen-geel-blauw en ondernemend – benoemen we de ambities en geven we een eerste doorkijk op welke manier deze ambities kunnen waargemaakt worden.

Ambities benoemen is nodig om zeker te zijn dat we iedereen en alle facetten van Kortrijk scherp in beeld hebben. Dit is ook nodig om het gesprek te kunnen voeren met elke burger over Kortrijk overmorgen. Zo wordt Kortrijk overmorgen een nog meer verbonden, groen-geel-blauwe en ondernemende stad.

In de **verbonden stad** zijn de verschillende buurten, werklocaties en voorzieningen veilig, toegankelijk en bereikbaar. In de praktijk is een groot deel van Kortrijk reeds een 15-minutenstad. We versterken dit principe in de verdere ruimtelijke ontwikkelingen. Een verbonden stad verbindt fysiek zijn stedelijke ruimtes en functies maar verbindt ook mentaal alle spelers binnen zijn grondgebied. De publieke ruimte heeft een grote belevingswaarde, biedt kansen voor ontmoeting en is voor iedereen toegankelijk en veilig. Elke buurt is anders en verbindt de bewoners door voor iedereen voldoende goede, duurzame en betaalbare woningen te voorzien.

De groenblauwe stad breiden we uit naar een **groen-geel-blauwe stad**. Daarbij behouden en beschermen we de open ruimte, versterken en verduurzamen we de openruimtefuncties en verbeteren we de kwaliteit van de bebouwde ruimte. De open ruimte wordt gekenmerkt door een grote verweving aan gebruikers en functies. We focussen ons op landbouw, natuur, water en recreatie en zoeken een kwalitatief evenwicht tussen de verschillende gebruikers. Daarnaast verbeteren we de leefbaarheid en omgevingskwaliteit van de bebouwde ruimte. Onze stad en dorpen groeien kwalitatief, krijgen de nodige ruimte voor de energietransitie, worden klimaatbestendig en worden beschermd tegen extreme weersomstandigheden.

In de **ondernemende stad** maken we ruimte voor elke vorm van ondernemen op de juiste plaats. We maken ruimte voor starters en voor ondernemers die willen groeien. We houden bedrijvigheid in de stad om geen onnodige open ruimte verder in te nemen. Onderwijs is er de motor voor kansen, groei en innovatie. We stimuleren een wisselwerking tussen denkers (kennisinstellingen en onderwijs), doeners en makers (ondernemers). Cultuur en de nodige (basis)voorzieningen zorgen voor een stad met dynamiek, een levendige omgeving met kansen voor ontmoeting.

“ Kortrijk is wonen, werken, spelen, leren, ontspannen, winkelen, sporten... kortom het leven in al zijn facetten, voor alle inwoners, op alle momenten. Functies vermengen en het creëren van interessante plekken in de stad, een gezonde mix tussen wonen en werken, winkelen en ontspannen of sporten en spelen, schept bruisende stadsdelen en -buurten waar altijd wel iets te beleven valt. Ook op gebouwniveau kunnen functies mengen en kan een slimme stapeling van verschillende functies leiden tot een optimaal ruimtegebruik. We maken ruimte voor verschillende vormen van ondernemerschap (bedrijvigheid, stadslandbouw, kantoren, dienstverlening enz.) en nieuwe voorzieningen op plekken waar veel mensen komen en die goed bereikbaar zijn.

Net op die dynamische plekken kunnen wij ook bestaande buurten kwalitatief transformeren, nieuwe woningen bouwen en levendige wijken creëren. We kiezen voor diversiteit in wonen, met woonvormen voor alle bevolkingsgroepen en gezinsvormen. Wonen en werken profiteren van elkaar. Bewoners en bedrijven delen de ruimte voor parkeerplaatsen, bergruimte, parkjes of een sportveld. We gebruiken onze waardevolle ruimte meervoudig en optimaal.

We springen verstandig om met de beschikbare ruimte om de open ruimte te vrijwaren. Om ons woonaanbod te verruimen en nieuwe gezinnen aan te trekken, versterken en verdichten we de bestaande stedelijke kernen. Ook aan de randen van het landschap kunnen we nieuwe woningen bouwen nabij de natuur. Daardoor ontstaat er opnieuw een duidelijke grens tussen de stad, dorp of buurt en de gebieden waar open ruimte primeert. Vernieuwende, compacte en collectieve woonvormen bieden aantrekkelijke alternatieven voor diverse bewonersgroepen: in de stad en dicht bij al haar voorzieningen en toch in een groene omgeving.

”

1 EEN VERBONDEN STAD

Met deze ambities maken we Kortrijk een nog meer verbonden stad.

1. Kortrijk, een echte 15-minutenstad, maakt buurten, werklocaties en voorzieningen veilig, toegankelijk en bereikbaar en vormt de motor van maatschappelijke verbondenheid.
2. De kracht van de publieke ruimte wordt versterkt.
3. Elke buurt heeft een eigen identiteit en verbindt de bewoners dankzij voldoende, goede en betaalbare woningen.

trage weg aan Luingnestraat in Aalbeke

“

Kortrijk wordt gekenmerkt door de stad, haar dorpen en meer specifiek door haar 35 unieke woonbuurten, elk met hun eigen identiteit, noden en ruimtelijke vraagstukken. Het stedelijk weefsel heeft de allure van een stad en de charme van een dorp. Alles ligt dicht bij elkaar. We wonen niet extreem dicht op elkaar, maar toch liggen alle voorzieningen heel nabij. Bijna alle buurten liggen op fietsafstand van het stadscentrum. Scholen, culturele centra, horeca, winkels en andere voorzieningen zijn goed bereikbaar voor alle Kortrijkzanen, zowel in stad als dorp. Die bereikbaarheid is een belangrijke troef die we verder kunnen versterken. Een stad waar de verschillende functies wonen, werken, voorzieningen enz. bereikbaar en toegankelijk zijn, is een leefbare stad die aantrekkelijk wordt voor de Kortrijkzaan en aantrekkelijk om op een duurzame manier te kunnen groeien.

De verbonden stad is een stad van en voor iedereen. Alle bevolkingsgroepen krijgen er een plek waar kwalitatief kan worden geleefd. Publieke ruimtes verbinden jong en oud, arm en rijk, inwoners en bezoekers, mobielen en minder-mobielen. Zij zijn de schakels waar mensen elkaar ontmoeten, zich vermengen en ontspannen. De publieke ruimtes verbinden de verschillende buurten en de mensen met elkaar.

Elk deel van de stad, elke deelgemeente en elke buurt is anders. De 35 woonbuurten bezitten een grote diversiteit aan type woonomgevingen die als een ruim aanbod in de regio kan gepresenteerd worden. Die diversiteit, samen met het aanbod van de (lokale en bovenlokale) stakorte afstanden, maken de stad Kortrijk tot wat ze is. Als de stad verandert, dan wordt er verder gebouwd op de identiteit die een buurt of stadsdeel vandaag heeft en worden zij verbonden met andere buurten.

Kortrijk is niet alleen in de wereld. De stad bevindt zich in een ruimere regio Zuid-West-Vlaanderen, binnen de provincie West-Vlaanderen en staat hiermee in verbinding via bovenlokale infrastructuren zoals de Leie, het kanaal, de spoor- en autosnelwegen enz. Kortrijk als centrumstad voorziet de regio van regionale voorzieningen en andersom kan de regio de stad verder aanvullen.

”

1.1 KORTRIJK, EEN ECHTE 15-MINUTENSTAD, MAAKT BUURTEN, WERKLOCATIES EN VOORZIENINGEN VEILIG, TOEGANKELIJK EN BEREIKBAAR EN VORMT DE MOTOR VAN MAATSCHAPPELIJKE VERBONDENHEID.

Dit doen we door:

nabijheid en multimodale bereikbaarheid als uitgangspunt te nemen voor elke nieuwe ontwikkeling.

Kortrijk is een stad van korte afstanden. Wie met de fiets op de Grote Markt vertrekt, staat op minder dan een kwartier aan de rand van de stad en op een half uur in de meeste dorpen. Kortrijk kan een echte **'15 minutenstad'** worden. Mogelijk zelfs een stad waarin iedereen uit elke buurt of woonkern alle basisvoorzieningen op 5 of 10 minuten fietsen vindt.

Kortrijk Overmorgen begint bij die nabijheid en multimodale bereikbaarheid. Nieuwe ontwikkelingen maken we op maat van de bereikbaarheid van de plekken. **De stad laten we meer stad worden op de best bereikbare sites.** Dat zijn in de eerste plaats de sites met goede kansen voor multimodale bereikbaarheid, dus goed voor zowel voetgangers, fietsers, openbaar vervoer, deelmobiliteit en (vracht)auto's. Op die manier kan zowel lokaal als regionaal verkeer de sites goed en veilig bereiken en zijn deze sites voor iedereen toegankelijk. Voorbeelden zijn: de stationsomgeving, de binnenstad en de dorpspleinen.

Samen met de bevolkingsgroei moet ook het voorzieningenaanbod groeien. Een verbonden stad betekent immers ook dat, naast het verbinden van de functies van de publieke ruimte, de nodige (dagdagelijkse) voorzieningen voor de Kortrijkzanen binnen het bereik van 15 minuten liggen. Niet elke buurt kan elke type van voorziening bezitten (bakker, slager enz.) Dankzij een kwalitatieve 15-minutenstad wordt het aanbod aan voorzieningen op een duurzame manier uitgebreid. Dankzij kernversterkende ontwikkelingen creëren we sociale interactie en maatschappelijke verbondenheid. Binnen de buurten zorgen we voor voldoende ontmoetingsplaatsen. Dat kan horeca zijn, maar even goed jeugdlokalen, ontmoetingscentra, een woonzorgcentrum of een sporthal. Met een slim ruimtelijk beleid worden gemeenschapsvoorzieningen gerealiseerd waar de noden het hoogst zijn. De ontmoetingsplaatsen moeten mee evolueren met de noden van hun buurt en stadsdeel, en afgestemd zijn op de draagkracht van de omgeving.

We moeten zuinig zijn met het aanleggen van nieuwe harde **infrastructuur**. Waar toch nieuwe wegenis of

andere infrastructuur nodig is, maken we die **op maat van de omliggende buurten en functies** en met de focus op het versterken en het ondersteunen van duurzame verplaatsingen. Stadsprojecten bieden nieuwe kansen, net zoals De Groene verbinding ⁴.

Bereikbaarheid stopt niet aan de stadsgrens. De bereikbaarheid is ook belangrijk voor wie in de buurgemeenten en -steden woont of wie Kortrijk wenst te bezoeken. **Op locaties met bovenlokale functies wordt gestreefd naar vervoersrijkdom.** Ze zijn vlot bereikbaar voor alle verschillende vervoersmiddelen: via vlotte fietsverbindingen, met het openbaar vervoer en met de auto, wanneer nodig. Dat geldt in het bijzonder voor scholen, zorg en cultuur. Zo moeten inwoners van bijvoorbeeld Wevelgem of Zwevegem vlot het AZ Groeninge kunnen bereiken en hun kinderen naar een Kortrijkse school kunnen sturen.

⁴ De Groene Verbinding in Kortrijk creëert een netwerk van veilige wandel- en fietspaden en het ontwikkelen van groene ruimtes. Het project omvat vijf kilometer nieuwe paden tussen Kortrijk, Bissegem en Heule, met een totaaloppervlakte van 26 hectare nieuw groen

meer ruimte te geven aan duurzame verplaatsingen volgens het STOP-principe.

Een goed bereikbare stad is een stad die inzet op duurzame verplaatsingen. Dat doen we door **voetgangers en fietsers voorrang en meer ruimte** te geven en het STOP-principe toe te passen. Dit principe bepaalt in welke volgorde je vervoersopties overweegt bij het inrichten van de publieke ruimte en bij mobiliteitsplanning (Stappen, Trappen, Openbaar vervoer, Personenwagens). Om een volwaardig alternatief te bieden voor het autogebruik, moeten routes niet alleen kort zijn, ze moeten ook veilig zijn en een hoge kwaliteit en belevingswaarde hebben.

Voor een stad als Kortrijk zijn de **actieve verplaatsingswijzes (stappen, fietsen) vaak de snelste en de efficiëntste** manier om zich te verplaatsen. Zij bieden de beste kansen voor duurzame mobiliteit, zeker nu steeds meer fietsen elektrisch zijn.

16 prioritaire fietsroutes uit de 'Toekomstvisie fietsnetwerk Kortrijk' (2019)

Dat betekent enerzijds dat wordt ingezet op een **vollediger en kwalitatiever netwerk** waarbij de voetganger en de fietser worden gescheiden van het gemotoriseerd verkeer. Zo wordt gestreefd naar veiligere, kortere en kwalitatievere fiets- en voetgangersverbinding. Daar zet Kortrijk verder op in met de verdere uitbouw van de 16 prioritaire fietsroutes. Binnen nieuwe stadsontwikkelingsprojecten in onze stadsmagneten gaan we na hoe het verkeer efficiënt kan ontvlochten worden om tot een win-win situatie en een verkeersveilige 15-minutenstad te kunnen komen (bijvoorbeeld de noord-zuidas). We bouwen het hoogwaardig fiets- en voetgangersnetwerk verder uit: gaande van bovenlokale fietsassen zoals de fietssnelwegen (F7, F374, F371 enz.), de Groene Verbinding, tot verbindingen van woonbuurten op wijkniveau en het trage wegennetwerk (functioneel en recreatief) zowel binnen het stedelijk weefsel, in de open ruimte als binnen de hele regio.

Om te kunnen komen tot duurzame, veilige en kwalitatieve verplaatsing in Kortrijk, maken we bij het herinrichten van straten en publieke ruimtes niet enkel plaats voor de voetgangers en fietsers. **We ontwerpen ze vanuit hun noden** (inrichting als woonerf, verbindingsweg enz.) en houden rekening met de toenemende diversiteit van (elektrische) vervoersmodi (cargofiets, e-step, speedpedelec enz.). **We bouwen verder aan belangrijke voetgangersroutes en het fietsnetwerk in Kortrijk.** Via de prioritaire fietsroutes en de fietssnelwegen, zoals het Guldenspoorpad en de jaagpaden langs de Leie, verbinden we de stad kwalitatief met de regio.

In grote delen van de stad zijn er kansen om het netwerk voor voetgangers en fietsers aan te vullen met nieuwe functionele en recreatieve routes. Dat is bijvoorbeeld zo in het noorden van de stad waar het geplande tracé voor invalsweg N328 plaatsmaakt voor een nieuwe, groene fietssnelweg tussen de binnenstad en Gullegem. In de open ruimte vervolledigen we het **functionele en recreatieve wandel- en fietsnetwerk.**

het autogebruik zijn plaats te geven, het verkeer veiliger te maken en zo de (verkeers) leefbaarheid te vergroten.

Nabijheid en bereikbaarheid betekenen voor Kortrijk in de eerste plaats dat we inzetten op een maximale verweving van functies en voorzieningen binnen de woonkern zodat zij veilig en bereikbaar zijn voor elke Kortrijkzaan. Dit ondersteunt het principe van de vijftienminutenstad. De **behoefte aan gemotoriseerd verkeer vermindert** en zorgt ervoor dat de files korter worden voor wie de wagen echt nodig heeft. Die mindshift trachten we te bekomen door de 15-minutenstad en de verplaatsingen zo kwalitatief, verkeersveilig en toegankelijk mogelijk te maken. Het gemotoriseerd verkeer (individueel personen- en vrachtverkeer, openbaar vervoer en deelauto's) moet, waar noodzakelijk, wél op een logische wijze, ook zijn weg door de stad blijven vinden. We maken onder meer de ring rond Kortrijk vlotter, leesbaarder en veiliger samen met Vlaanderen in het K-R8-project. Daardoor geven we het doorgaand verkeer binnen de ring een goed alternatief en maken we ruimte voor actieve modi, hoogwaardig openbaar vervoer en lokaal bestemmingsverkeer.

Om het aantal auto's te reduceren, **versterken we aanvullend de deelsystemen (auto en fiets)**. We voorzien bij nieuwe woonprojecten en herontwikkeling autodelen op de sites, die toegankelijk zijn voor de buurt.

Kortrijk wil ontsloten zijn voor zowel de voetganger en de fietser als voor het openbaar vervoer en de auto, van Sint-Katharina tot Kooigem, en met de regio.

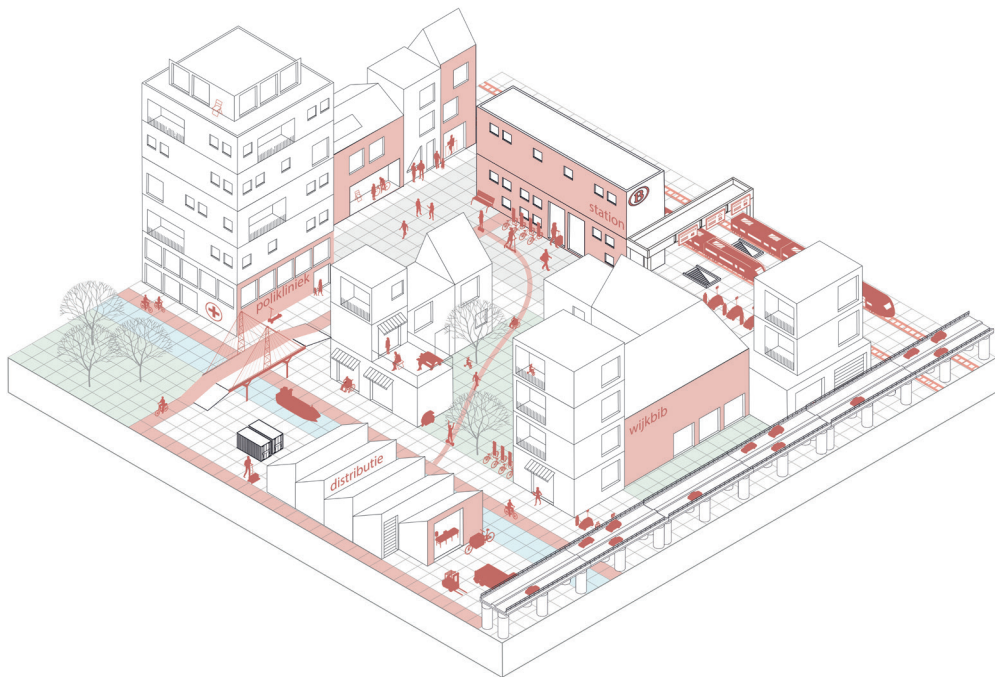
Niet elke inwoner van Kortrijk beschikt over een (eigen) auto of is in staat om te fietsen. Ook de afstand tussen de zuidelijke dorpen en de stad is niet voor iedereen makkelijk te overbruggen. Kortrijk als centrumstad moet vanop grote afstanden goed en duurzaam bereikbaar zijn. Om vervoersarmoede tegen te gaan, moet **iedereen kunnen beschikken over een duurzame en betaalbare manier om zich te verplaatsen**. Naast het inzetten op actieve weggebruikers, is het **versterken van het openbaar vervoer** dus belangrijk. De stad werkt samen met de vervoerregio Zuid-West-Vlaanderen aan een performant netwerk. Daarbij stopt de bus niet aan elke deur, maar zetten we in op efficiënt, klantgerichte en aantrekkelijk openbaar vervoer. We maken het makkelijker om over te stappen van bus op fiets of (deel)auto. Dat doen we door

in te zetten op knooppunten zoals het station en andere hoppunten.

Het verhogen van de (verkeers)leefbaarheid en de -veiligheid van de stadsomgeving gaat hand in hand met het ruimtegebruik. Om Kortrijk bereikbaar te houden voor iedereen, is een juiste inschatting nodig van de plek om een goed evenwicht te vinden tussen de verschillende verkeersmodi. We stemmen de inrichting van de weg beter af op de rol die de weg heeft in de stad. We wijzen wijken aan waar het woongenot, de rust en autonomie van kinderen en jongeren vooropstaat. We herdenken het netwerk van onze straten om ze klaar te maken voor Kortrijk Overmorgen. We ontwerpen de straten, pleinen en wegenis vanuit het kindperspectief, ook waar het gemotoriseerd verkeer een prominente rol heeft. Zo maken we de publieke ruimte veilig en toegankelijk voor iedereen. **Veilig voor een kind, betekent ook veilig voor anderen.**

Het **vrachtverkeer leiden we via de juiste, goed uitgeruste routes** zodat het veiliger wordt in de ochtend- en avondspits en op schoolroutes. Omdat Kortrijk een heel verweven stad is, blijft bereikbaarheid voor bestelwagens en vrachtverkeer belangrijk. Door meer in te zetten op distributiepunten en de samenwerking tussen transportbedrijven, distributeurs en ondernemers te versterken, verhogen we de (verkeers)leefbaarheid in de stad voor inwoners, bezoekers en ondernemers.

De (verkeers)leefbaarheid en -kwaliteit verhogen doen we ook met een **doordachte organisatie van het parkeren**. We clusteren het straatparkeren waar mogelijk en bouwen randparkings uit op goed bereikbare plaatsen met overstapmogelijkheden naar de fiets en het openbaar vervoer. Zo kunnen we ook meer ruimte maken voor groen, aantrekkelijke publieke ruimte en andere ruimteclaims die de leefkwaliteit van de (stedelijke) omgeving verhogen. We clusteren parkeerplaatsen in woonontwikkelingen en bekijken hoe dubbelgebruik of het openstellen van private parkings – telkens in overleg met de eigenaars – de parkeerdruk kan verminderen om zo de straten veiliger en aangener te maken.

conceptuele verbeelding van ambitie

1.2 DE KRACHT VAN DE PUBLIEKE RUIMTE WORDT VERSTERKT.

Dit doen we door:

een divers en aangepast aanbod aan publieke ruimte te voorzien.

Publieke ruimte maakt de stad. Straten, pleinen en parken zijn onze plaatsen voor ontmoeting, beleving en experiment. Om dat te laten werken, moeten het ruimtes zijn die voor iedereen toegankelijk, uitnodigend en veilig zijn. Zowel voor eigen inwoners als voor de bezoekers van Kortrijk. Die ruimte verbeteren, zet mensen aan om mee te investeren in hun woning, onderneming en de stad. **Met meer kwaliteitsvolle ruimte in de stad worden we dus ook meer stad** en vormt de publieke ruimte de motor voor stadsontwikkeling en groei, het maakt de stad aantrekkelijker en zorgt voor een maatschappelijke verbondenheid.

Een stad die groeit heeft verschillende noden voor de publieke ruimte, op verschillende schaalniveaus en voor diverse doelgroepen. Compacter wonen houdt in dat niet iedereen beschikt over een eigen tuin. Publieke ruimtes zijn de tuinen van de stadsbewoner. Parken en pleinen moeten dus ook rust- en ontmoetingsplekken kunnen zijn voor de inwoners of speeltuinen voor de kinderen. Een (centrum)stad heeft evenveel nood aan locaties voor (grootschalige) evenementen of plaatsen van ontmoeting op wijk- of buurtniveau als aan plekken die rust brengen en geen intensieve activiteiten voorzien. Wanneer Kortrijk verder groeit, en de stedelijke omgeving verder verdicht, wordt de nood aan kwalitatieve publieke ruimte als leefruimte hoger. **Elke inwoner moet toegang hebben tot een voldoende groot aanbod aan diverse publieke ruimte:** van Grote Markt en Kortrijk Weide tot het dorpsplein, van evenementen- en horecaplein tot rustplekken in de stad.

dorpsplein Marke

de publieke ruimte in te richten op maat van haar omgeving.

De publieke ruimte staat niet op zich. Er is een uitwisseling, samenhang en afstemming tussen de private, semi-private en de publieke ruimte. De inrichting van de publieke ruimte is onlosmakelijk verbonden met de bewoners, handel, horeca en de voorzieningen in de stad. Deze ruimtes binnen de stad worden ingericht op maat van hun omgeving en geven zélf mee vorm aan de identiteit van het stadsdeel. De publieke ruimte komt tot ieders voordeur. Ze vormt referentiepunten binnen het bebouwde weefsel en geeft vanuit het ruimtelijk beleid mee vorm aan de sociale cohesie en de maatschappelijke verbondenheid binnen de stad.

Niet elk plein kan het nieuwe evenementenplein worden, net zoals niet elk bos een speelbos moet zijn. Publieke ruimte heeft verschillende schaalniveaus. De invulling van de verschillende ruimtes moet vertrekken van de noden en identiteit van de buurt en binnen de draagkracht van de plek. Door keuzes te maken, zorgen we ervoor dat elke ruimte een eigen identiteit heeft waardoor bewoners samen het eigenaarschap opnemen en zich betrokken voelen.

We richten de publieke ruimtes van Kortrijk in op maat van kinderen en hebben de nodige aandacht voor inwoners die zich moeilijk kunnen verplaatsen ("8 to 80-benadering").⁵ Door de ruimte door de ogen van een kind te bekijken en in te richten, krijgen we de kans om een veilige en toegankelijke (publieke) ruimte te ontwikkelen met kansen voor ontmoetingen in alle buurten. Dit kan bijvoorbeeld door voldoende zitmogelijkheden en rustpunten te voorzien, de nodige verfrissing met behulp van waterpartijen, en schaduwwerking met bomen. Een plek die toegankelijk, veilig en aangenaam is voor jonge kinderen, is dat ook voor ouderen en andere inwoners. Bovendien moet iedereen zich, ongeacht gender, huidskleur, nationaliteit enz. comfortabel voelen in de publieke ruimte.

Kortrijk heeft heel wat erfgoed en beeldbepalende gebouwen. Het beeldkwaliteitsplan van Kortrijk bewaakt op vandaag reeds de identiteit van zowel de buurt als

5 <https://www.880cities.org/>

publieke ruimtes kwalitatief met elkaar te verbinden.

de individuele gebouwen in de stad. Er zijn in Kortrijk 35 unieke woonbuurten, elk met zijn identiteit en verschillende erfgoedwaarden. Ook voor de ontwikkeling van onze publieke ruimtes binnen de stedelijke omgeving houden we rekening met deze identiteit, het erfgoed en de maatschappelijke noden van elke buurt. Als het plein de leefruimte is, dan zijn de gebouwen de muren die de plaats maken tot wat ze is en die intimiteit creëren. Daarom **zetten we in op een samenspel van architecturale kwaliteiten. Dit van zowel de inrichting van de publieke ruimte als de omliggende gebouwen.** In elk van de 35 buurten binnen de stad speelt de publieke ruimte haar esthetische, architecturale en sociale rol. Het dorpsplein in Marke is bijvoorbeeld niet hetzelfde als dat in Rollegem door de verschillende bouwstijlen, de vorm van het plein, de horeca, de inrichting en het ongeschreven, immateriële (gevoelsmatige) aspect wat een plek voor zijn gemeenschap betekent.

Voor de toekomstige invulling van zowel gebouwen als publieke ruimtes willen we **tijdelijkheid als experimenteermiddel** inschakelen. Tijdelijke invullingen geven leven aan plekken en bieden de kans om, samen met de omwonenden en gebruikers, dingen te testen terwijl de langetermijnplannen worden gemaakt. Zo kunnen de ruimtes effectief door en voor de gebruikers vorm worden gegeven.

Ten slotte zetten we onze publieke ruimte ook in als troef om onze stedelijke omgeving klimaatrobuust te maken. Met een kwalitatieve inrichting van de publieke ruimte, bewapenen we ons tegen de klimaatverandering en verhogen we de leef- en omgevingskwaliteit van onze stad, buurten en wijken. Verschillende wijken zijn vandaag extra gevoelig voor het hitte-eilandeffect, de noden om net daar te vergroenen en te ontharden zijn pertinentier om de leefbaarheid van de wijk te waarborgen. Met een structureel onthardingsbeleid gaan we voor een gezond(er) (grond)watersysteem in onze stad. Inzetten op vergroenen van de publieke ruimte is prioriteit. Er zijn reeds heel wat zichtbare inspanningen geleverd. Asphaltvlaktes werden omgetoverd tot parken zoals het Groeningepark, het Casinoplein en het Conservatoriumpark.

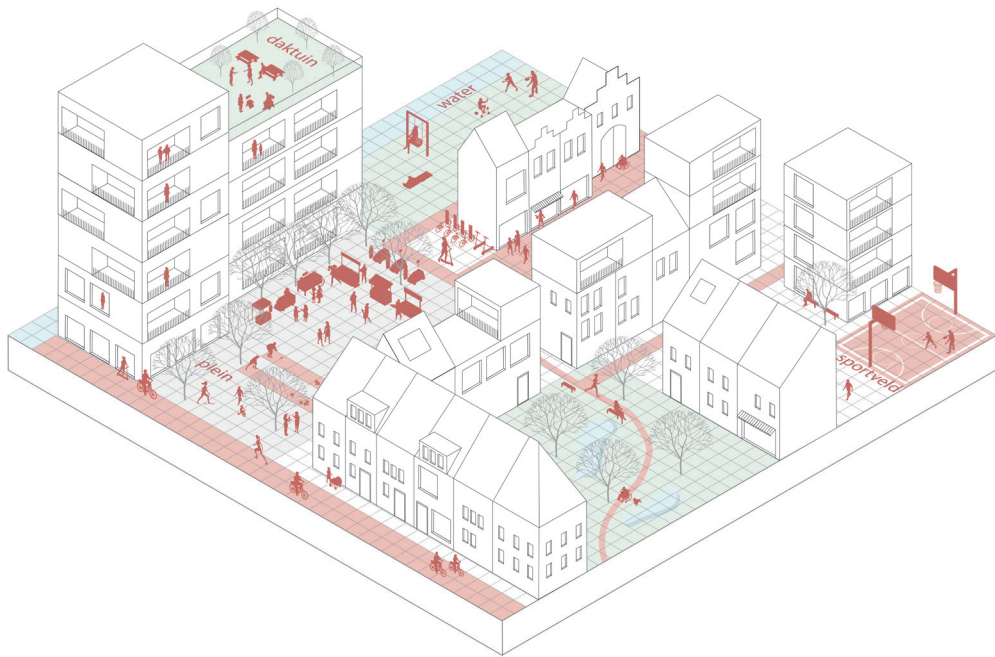
Niet alle buurten hebben voldoende en aangepaste groene ruimten of rustplekken op straten en pleinen. Omdat niet overal plaats is voor nieuwe parken, horecapleinen of speelruimten moeten we in veel buurten vooral inzetten op verbindingen.

We verbinden de publieke ruimtes op een logische, toegankelijke, uitnodigende en efficiënte manier tot een fijnmazig netwerk. Van grote fiets- en wandelassen op stadsniveau tot een netwerk van paden en trage verbindingen op wijkniveau.

Met een continue structuur van publiek toegankelijke plekken kunnen we de versmelting van buurten en bewoners bevorderen. We verbinden grote en kleine publieke ruimtes met elkaar en de verbindingen zijn zowel functioneel (vlotte doorsteken voor voetgangers en fietsers) als recreatief (kwalitatieve, groene verbindingen). Het inzetten op een aaneengesloten tragewegennetwerk door onder meer de voormalige reservatiestroken N50c en N328 als waardevolle recreatieve langzame dragers te ontwikkelen tot 'de groene verbinding', draagt bij tot onze ambitie om de publieke ruimtes met elkaar te verbinden.

De multimodaliteit richt zich ook op de voorzieningen die binnen de publieke ruimte aanwezig zijn (evenementiële functies, socio-maatschappelijke functies enz.). Hoe krijgen we iedereen op een veilige, toegankelijke en bereikbare manier tot op deze verschillende locaties? De verschillende vervoersmodi moeten dus ook op die functies in de publieke ruimte worden afgestemd (openbaar vervoer, deelmobiliteit enz.). Met andere woorden, het aanbod aan voorzieningen in de publieke ruimte moet ook multimodaal worden ontsloten voor de inwoners en bezoekers van Kortrijk.

conceptuele verbeelding van ambitie

1.3 ELKE BUURT HEEFT EEN EIGEN IDENTITEIT EN VERBINDT DE BEWONERS DANKZIJ VOLDOENDE, GOEDE EN BETAALBARE WONINGEN.

Dit doen we door:

het aantal inwoners te laten groeien vanuit de woonkwaliteiten en een divers woningaanbod.

Het aantal inwoners in Kortrijk groeit, sterker dan de prognoses die opgesteld zijn in 2021.

Kortrijk is een **centrumstad**. Dat maakt dat er heel veel kansen zijn voor beleving, opleiding, zorg en jobs. Groei vertrekt van kansen. Daarom heeft de stad een grote aantrekkingskracht in de regio en in Vlaanderen. Het woonplan stelt dat Kortrijk de laatste jaren een nieuwe aantrekkingskracht heeft voor starters. Deze aantrekkingskracht willen we ten volle valoriseren door verder in te zetten op meer stad worden. De stad heeft **een regionale rol in het voorzien van voldoende woonaanbod**. De prognoses geven aan dat het aantal inwoners in Kortrijk verder zal groeien tot 90.000 inwoners tegen 2050. We streven niet naar een groei louter om te groeien, maar naar een organische groei door verder te bouwen op de kwaliteiten van de stad en consequent door te gaan met stadsvernieuwing, het verhogen van de leefkwaliteit, in te zetten op het (bovenlokaal) voorzieningenaanbod enz.

Een belangrijke sterkte van Kortrijk is **de diversiteit van de woonbuurten**. Wie graag alles op wandelafstand heeft, vindt dat bijvoorbeeld in de historische binnenstad. Wie het belangrijker vindt om een grote tuin te hebben, heeft een groot aanbod in Heule of op de Lange Munte. Wie liever dicht bij de open ruimte woont kan dat in Bellegem of Kooigem. Duurzame groei **vertrekt van kwaliteit**. Door de verschillende delen van de stad kwalitatief te laten evolueren van het stadscentrum tot de stedelijke en dorpse woonkernen, ontstaat een divers aanbod aan verschillende woonomgevingen. We zetten gericht in op verdichting die de kwaliteiten en identiteit van hun omgeving niet in het gedrang brengen maar net versterken. Dit gaat gepaard met aanpassingen aan de mobiliteit en het voorzieningenniveau, passend binnen het vijftienminutenstadprincipe.

De woonnoden worden steeds diverser. De samenstelling van gezinnen verandert, dus moet het woonaanbod mee evolueren. We zetten daarom gericht in op twee kansrijke woningtypes: de **gezinsvriendelijke stadswoning** en de **aanpasbare, levensloopbestendige woning**.

De ambitie is om levenslang wonen te faciliteren. We proberen het woonaanbod en de daaraan gekoppelde noden (voorzieningen) voor elke generatie bereikbaar en beschikbaar te maken. We zetten in op gezinsvriendelijke woningen en intergenerationele buurten dankzij woningrotatie. Zo komen onderbezette gezinswoningen vrij voor gezinnen met kinderen. Daarnaast brengen we zorg dicht bij de mensen, maken het toegankelijker en zetten we in op verbondenheid in de buurt. Kinderen kunnen naar school, jongvolwassenen gaan studeren, werkenden vinden de juiste job en ouderen krijgen de nodige zorg. Ook de basisvoorzieningen zijn voor ieder van de Kortrijkzanen bereikbaar en nabij.

de identiteit van buurten te benoemen, te versterken en klaar te maken voor nieuwe noden.

Kortrijk heeft als regionale centrumstad reeds een aantrekkingskracht op de hele regio. Tegelijk is Kortrijk, net als andere centrumsteden, gevoelig voor stadsvlucht, zowel naar omliggende gemeenten, als naar de meer landelijke dorpen binnen Kortrijk. De stad wil haar **rol als centrumstad** met kwalitatieve, stedelijke buurten opnemen en daarnaast ook de **sterktes van de landelijke, goed uitgeruste dorpen verder uitbouwen** en daarbij andere concepten inzetten dan klassieke verkavelingen.

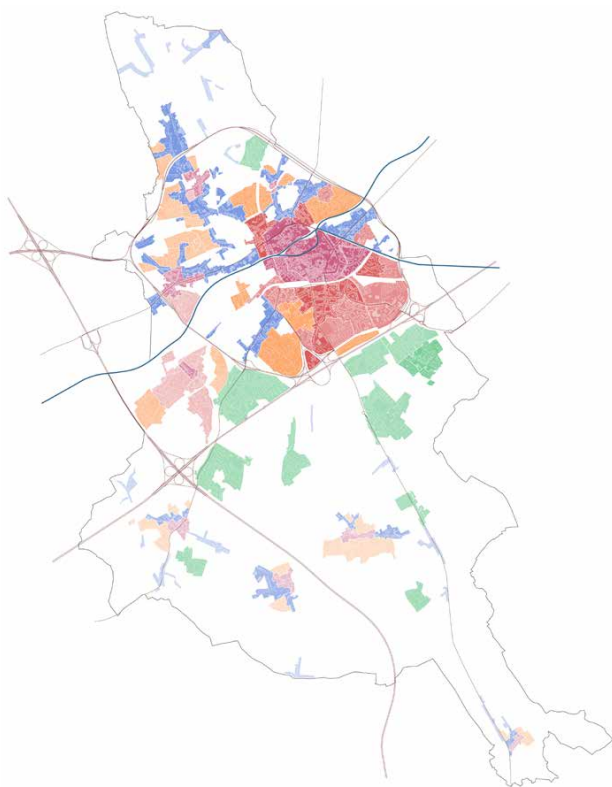
Sommige goed gelegen buurten verdragen een **verdichting op maat** van de buurt terwijl andere buurten net nood hebben aan meer groen en rustpunten. Omdat we de open ruimte niet verder willen aansnijden, is een slimme verdichtingsstrategie nodig.

We moeten inzetten op woningrotaties en duurzame (her)bestemmingen van waardevolle gebouwen en sites. Door in buurten het woningaanbod te diversifiëren met levensloopbestendige woonvormen, maken we het mogelijk voor bewoners om **in de eigen buurt een aangepaste woning te vinden** en zo verbonden te blijven met de mensen en ontmoetingsplaatsen die ze kennen.

Zo kunnen we met het ruimtegebruik inspelen op nieuwe behoeften en het DNA van de buurt behouden. Kortrijk bezit 35 unieke woonbuurten. **Elke buurt heeft een eigen karakter** dat de verdere ontwikkeling bepaalt. Zo typeert de Heulebeek grote delen van Heule en biedt Heuleplaats een levendig hart voor de omliggende buurten. In de kern van Bissegem liggen de kaarten anders omdat de Meensesteenweg een druk op het centrum legt en omdat ondernemen heel sterk verweven is tussen het wonen. Tegelijk bieden daar de Neerbeek en de Leie kansen om de buurten op te waarderen.

Elke buurt moet zijn **sterktes uitspelen en zijn zwaktes aanpakken** door het potentieel in elke woonmilieu te benoemen en te versterken. Het vermengen van functies met voldoende aandacht voor beleving, ontmoetingskansen, experiment én rust, voor kwalitatieve publieke ruimte en een netwerk van trage wegen zijn daarbij het vertrekpunt. Hier heeft Kortrijk als verbonden stad sterke linken met Kortrijk als ondernemende stad. Cultuur, ondernemerschap in de meest brede zin kunnen de verbondenheid vergroten.

aanduiding woonmilieus in het Woonplan (2021)

kwaliteitsvolle en betaalbare woningen aan te bieden voor de gezinnen van vandaag en morgen.

Wonen is meer dan wiskunde, het is ook een grondrecht: vraag en aanbod op elkaar afstemmen volstaat niet voor een goed woonbeleid. Woonkwaliteit is minstens even belangrijk. De stad heeft kwaliteitsvolle en betaalbare woningen nodig voor de gezinnen van vandaag en morgen. Iedereen moet toegang hebben tot de woonmarkt. Kwaliteitsvol wonen is een basisrecht voor iedereen.

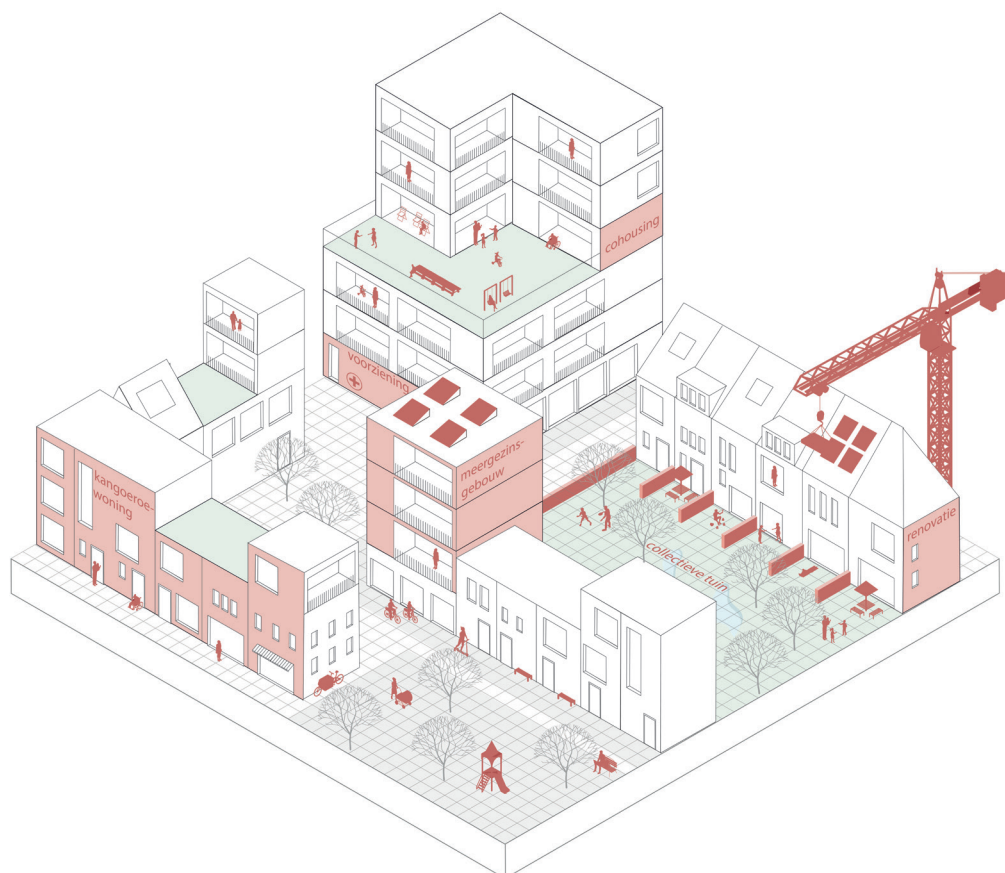
Het aanbod van betaalbare woningen moet dus hoger en toereikend zijn. Niet alleen het aantal sociale woningen moet omhoog, ook het aantal goede, kwaliteitsvolle, inzetbare en betaalbare wooneenheden op de private koop- en huurmarkt moet stijgen. Samenwerking met de woonmaatschappij SW+, een doorgedreven woon- en renovatiebeleid en een stimulatie van een kwalitatieve private huurmarkt zijn cruciaal.

Naast het opvangen van de demografische evoluties in woningaanbod, zijn er nieuwe woonvormen en visies omtrent collectiviteit. Deze nieuwe trends en nieuwe vormen van woningaanbod vormen mee een oplossing om te gaan met bestaande ruimte die beschikbaar is voor wonen. Ze zorgen voor een groter ruimtelijk rendement en werken mee aan de verweving van de verschillende stedelijke functies binnen onze bebouwde omgeving. Nieuwere trends zoals co-housing, kangoeroewoningen, tiny houses enz. kunnen mee een antwoord bieden op het vraagstuk rond betaalbaarheid. Ook moeten we experimenteren met alternatieve vormen van eigenaarschap en financiering. Denk maar aan huurkoop- en erfpachtsystemen. Een mentaliteitsswitch is mogelijk waarbij we wonen meer benaderen als een dienst en niet altijd vertrekken van woningbezit als investering.

We geven daarnaast de nodige aandacht aan **tijdelijke woonvormen** zoals crisisopvang, zodat iedereen elke avond een dak boven het hoofd heeft.

Tot slot zijn **duurzaam bouwen en renoveren** een onderdeel van woonkwaliteit. Binnen Kortrijk, net zoals in vele andere centrumsteden, is een groot aanbod aan relatief oude woningen aanwezig. Ze voldoen niet altijd aan de huidige normen en wensen. We willen een efficiënt ruimtegebruik, en dus de huidige ingenomen ruimte optimaliseren. Hiervoor zijn renovatie en vervangende nieuwbouw de oplossingen. We willen inzetten op duurzame renovaties en verbouwingen, niet enkel voor aparte woningen, maar ook voor hele bouwblokken en buurten.

Hierbij houden we ook rekening met de klimaatuitdaging en de zoektocht naar hernieuwbare energie door **energiezuiniger te bouwen en te verbouwen**. Dit kunnen we bijvoorbeeld stimuleren door premies aan te bieden, begeleiding te voorzien via renovatiebegeleiders of door gebiedsgericht de meest problematische buurten aan te pakken. We streven naar woningen die futureproof zijn. Ook kijken we naar circulaire oplossingen, waarbij wordt gebouwd met materialen die we kunnen hergebruiken, recycleren of composteren.

conceptuele verbeelding van ambitie

“

Kortrijk is een groene, gele en blauwe stad. De landschappelijke structuren zijn de rivier- en beekvalleien, samenhangende landbouwgebieden, bosclusters en natuurgebieden enz. Deze strekken zich uit over de aanliggende gemeenten en worden samen aangepakt. Zowel in als rond de stad is nog veel open en groene ruimte te vinden, zij het soms verborgen en ontoegankelijk. Die unieke en belangrijke troef moet worden gekoesterd.

*De open ruimte wordt erkend als een volwaardig onderdeel van de stad, zij mag in de toekomst zo weinig mogelijk worden aangesneden voor nieuwe woningen, kantoren, industrie of andere harde bestemmingen. Ontwikkelingen in de onbebouwde ruimte staan ten dienste van de landschappelijke kwaliteiten en de functies van de open ruimte. We geven ruimte aan water, natuur en landbouw en hebben deze ruimte nodig om de klimaat-energieopgave zo goed mogelijk op te vangen. De grote aaneengesloten open ruimte en de kleinere openruimtesnippers zijn belangrijke ontspannings- en onthaastingsplekken. **De publieke landschappen en de parken zijn de tuinen van alle Kortrijkzanen en van alle bezoekers van de stad.***

”

2 EEN GROEN-GEEL-BLAUWE STAD

De groen-geel-blauwe stad versterken we door in te zetten op volgende ambities:

1. De open ruimte versterken gaat hand in hand met het verbeteren van de bebouwde omgeving.
2. De productieve landschappen zetten in op de water-, bodem- en energieopgave.
3. De landbouw wordt bestendig en versterkt als openruimtefunctie en de voedselproductie wordt verzekerd.
4. We maken ruimte vrij voor bos- en natuuroitbreiding en vinden een evenwicht tussen biodiversiteit en groenbeleving.

trage weg aan Dorreberkstraat in Marke

2.1 DE OPEN RUIMTE VERSTERKEN GAAT HAND IN HAND MET HET VERBETEREN VAN DE BEBOUWDE OMGEVING.

Dit doen we door:

de open ruimte open te houden.

We zetten in op de bouwshift. Dat houdt in dat we open ruimte behouden en slim verdichten op goed gelegen plaatsen. Grote delen van Kortrijk zijn nog onbebouwd, zowel in onze open ruimte als de resterende onbebouwde ruimte binnen onze stedelijke omgeving.

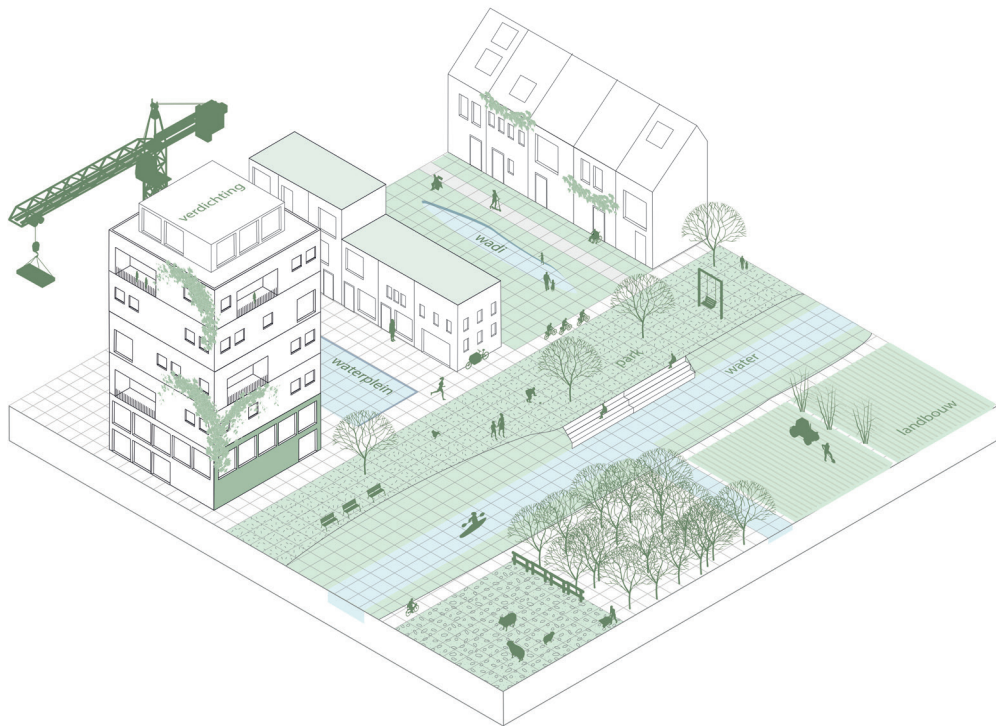
Veel van deze gebieden zijn nog juridisch bebouwbaar. Dat is zeker zo voor de woonuitbreidingsgebieden. Daarover besliste de stad al eerder dat ze die niet meer wil laten ontwikkelen. Voor andere bestemmingen zoals woongebied of industriegebied, die nog niet ontwikkeld zijn, is dat niet even eenvoudig. De onbebouwde ruimte binnen de stedelijke omgeving wordt gekoesterd en ingezet om de leefbaarheid, leefkwaliteit en de nodige klimaatrobuuste stadsomgeving te creëren. Het binnengebied Marke werd bijvoorbeeld benoemd als waardevolle open ruimte ten midden van een stedelijke omgeving, ondanks de (gedeeltelijke) huidige (woon) bestemming. De eerder bestemde reservatiestroken zoals de N50c en N328c worden binnen de huidige ruimtelijke visies gekoppeld aan leefbaarheid en groene ruimtes als achtertuin van de stedelijke omgeving met de aanwezigheid van kwalitatieve fietsassen op stadsniveau.

Bij de juridisch bestemde gronden, die op vandaag nog onbebouwd zijn, met een reëel bebouwings- en ruimtebeslagrisico, moet een afweging worden gemaakt. Waar worden welke gronden gevrijwaard van bebouwing en welke instrumenten kunnen deze ambitie realiseren. Een harde ontwikkeling kan worden voorkomen door de planologische bestemming te wijzigen van een harde naar een zachte bestemming, telkens rekening houdend met de nodige planschade. Anderzijds kunnen de stad en hogere overheden zelf investeren in de aankoop van deze gronden. Beide opties hebben natuurlijk een kostprijs. Zowel Vlaanderen als de stad Kortrijk zijn hiervoor aan zet.

Naast de bouwshift werken we als stad samen met alle hogere overheden en actoren om de Vlaamse doelstelling 'netto géén bijkomend ruimtebeslag⁶ tegen 2040' te realiseren. In de open ruimte voorkomen we het verder aansnijden voor harde functies en we vermijden nieuwe inname door bebouwing, wegen en andere vormen van verharding. We willen dat de open ruimte volwaardig kan worden ingezet voor noodzakelijke, vereiste en gewenste openruimtefuncties zoals landbouw, natuur en een klimaatrobuuste waterhuishouding. We houden met andere woorden onze open ruimte open.

Om deze ambitie te realiseren, wachten we niet tot 2040. We zetten nu al stappen omdat het ruimtebeslag dat er bijvoorbeeld in 2040 komt, vandaag wordt vastgelegd.

⁶ Ruimtebeslag is het deel van de ruimte dat wordt ingenomen door onze nederzettingen – dus dienend voor huisvesting, industrie, handel, diensten, transport, recreatie – en land- en tuinbouwinfrastructuur, zoals stallen en serres. Ook tuinen, parken en sportterreinen maken deel uit van het ruimtebeslag. Gebieden met landbouwteelten, weiden en natuur zijn geen ruimtebeslag. (Deze definitie is gebaseerd op de definitie die de Europese Commissie hanteert voor 'settlement area'.)

conceptuele verbeelding van ambitie

slim te verdichten in de bebouwde ruimte.

We blijven als stad groeien, zowel op vlak van inwoners en ondernemen als het nodige voorzieningenniveau. Het ruimtelijk potentieel is in Kortrijk daarvoor reeds vandaag aanwezig. Er is nog ruimte genoeg om te groeien, met respect voor de principes en beleid van de bouwshift. De bebouwde ruimte die we hebben, moeten we slim inzetten. Op die manier kunnen we de druk op de open ruimte verlichten.

Meer stad worden en slim verdichten betekenen dat we de woon- en werkambities voor onze stad maximaal invullen binnen de bestaande, bebouwde ruimte. Dankzij een doordachte transformatie van de bestaande, goed gelegen bebouwde ruimte, **verhogen we het ruimtelijk rendement** van zowel de stad als de dorpen. Dit doen we onder andere door de verschillende stedelijke functies en voorzieningen te stapelen/slim te integreren en te verweven. De bebouwde ruimte is niet monofunctioneel maar wordt gedeeld en meervoudig gebruikt. We verdichten en intensiveren op goed gelegen plaatsen, in de nabijheid van buurten en voorzieningen, en waar we de beste kansen zien voor fiets, openbaar vervoer en deelmobiliteit.

Slim verdichten betekent niet dat elke goed gelegen plaats (denser) bebouwd kan worden. Niet alle onbebouwde ruimtes komen in aanmerking om te bebouwen. De kwaliteit van de stedelijke omgeving wordt verhoogd door een betere bereikbaarheid te voorzien, het voorzieningenniveau te verhogen, ontmoeting te stimuleren, de stad te vergroenen en te wapenen tegen de klimaatveranderingen. Het is bijvoorbeeld niet omdat overmorgen nieuwe voorzieningen zich vestigen ter hoogte van een park dat het park moet verdwijnen ten koste van appartementen en kantoren. Verdichting kan alleen een goede zet zijn als we ook de leef-, woon- en omgevingskwaliteit van Kortrijk verhogen. Dit betekent dat naast wonen, we tegelijk ook ruimte voor groen en rust en ontmoeting moeten voorzien.

Meer stad worden, doen we op maat van de buurten.

De ontwikkelingsmogelijkheden van de verschillende stadsdelen, buurten en wijken worden afgewogen ten opzichte van de draagkracht, identiteit en aanwezige noden. Voor elke buurt is een ontwikkelingsstrategie nodig om vernieuwing te verzoenen met het behoud van wat er goed is.

te ontharden en meer ruimte vrij te maken voor water en groen.

Zowel de open ruimte als de bebouwde ruimte staan voor specifieke uitdagingen om ze klimaatrobust en *futureproof* te maken. Specifiek voor de bebouwde omgeving is reeds aangehaald dat de inrichting van de publieke ruimte een belangrijke rol speelt in het klimaatrobust maken van wijken, buurten en dorpen. Het ontharden en vergroenen van verharde zones is niet alleen nodig voor de beeld- en de leefkwaliteit, maar het is noodzakelijk om de stad weerbaar te maken tegen hittestress, overstromingen en wateroverlast. Lokaal werken we verder aan de Vlaamse doelstelling om verharding tegen 2050 opnieuw te verminderen en om te komen tot dezelfde verhardingsgraad als in 2015.

Hiervoor werkten we in het stadscentrum bijvoorbeeld aan de ontharding van het Casinoplein, het Begijnhofpark en de Groeningelaan. Overbodige verharde ruimtes maken plaats voor water, groen en nieuwe ontmoetingsruimte. Zowel publieke ruimtes als (semi-)private ruimtes, zoals bedrijventerreinen, opritten en (voor)tuinen kunnen hun steentje bijdragen.

Overigens is ontharding noodzakelijk op knelpunten in het groenblauw netwerk, zowel in de open ruimte als in de bebouwde ruimte. Watergevoelige gebieden in de valleien van de Leie, Heulebeek, Neerbeek, Markebeek, Keibeek, Weimeersbeek en andere kleine beekvalleien geven we zoveel mogelijk ruimte voor water. We moeten er elke vorm van verharding beperken en terugschroeven.

Het minimaliseren van verharding kan ook door anders om te gaan met ruimte, verharding kan worden gereduceerd bij een ontwikkeling en door gestapeld te bouwen. We willen gebieden op zo'n manier inrichten dat ze meer van hun openruimte kwaliteiten kunnen bewaren.

2.2 DE PRODUCTIEVE LANDSCHAPPEN ZETTEN IN OP DE WATER-, BODEM- EN ENERGIEOPGAVE.

Dit doen we door:

een geïntegreerd en robuust water- en bodemsysteem te ontwikkelen dat de pieken van zowel wateroverlast als droogte kunnen opvangen.

We staan voor een grote wateruitdaging die zowel langere tijden van droogte als extremere neerslagperiodes inhoudt. Zoals eerder aangehaald, geldt dit ook voor Kortrijk. We moeten **een geïntegreerd en robuust watersysteem ontwikkelen** in Kortrijk en de regio dat de pieken van wateroverlast en watertekort kan opvangen. Dit kunnen we bereiken door **meer ruimte te geven aan water, het water slimmer te bergen en meer water te hergebruiken**. De ontwikkeling van een nieuw bufferbekken in Walle, de bypass van de Heulebeek en de natuurlijke inrichting van de Heulebeekvallei zijn concrete voorbeelden die reeds worden gerealiseerd.

Daarnaast moeten ook de **water- en de structuurkwaliteit van elke rivier of beek** sterk verbeteren. We moeten zorgen voor versteviging van oever(zone)s, 'vernatuurlijking' van stromen, ruiming van slib en erosiebestrijding. Zo beschermen we de stad tegen overstromingen en droogte en zorgen we voor een gezonde leefomgeving. Een duidelijk rioleringsbeleid en decentrale waterzuivering kunnen de waterkwaliteit positief beïnvloeden. Deze principes en ambities moet eveneens leiden tot meer en **weer beter toegankelijke, en zelfs zwembare, publieke waterstructuren**.

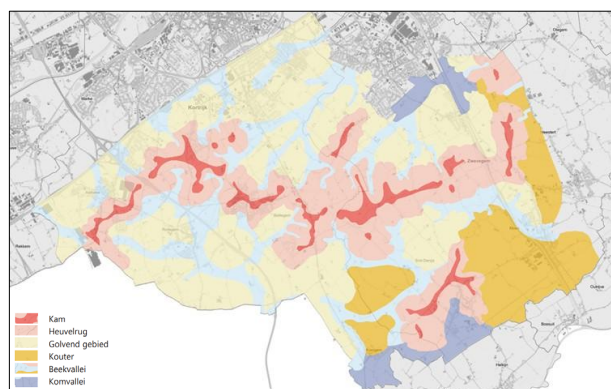
Niet enkel het oppervlaktewater moeten we bewaken, ook het grondwaterpeil moet we terug naar de juiste hoogte brengen en houden. Daarvoor is een verhoogde sponswerking van de stad én de open ruimte noodzakelijk en speelt ook de **bodemkwaliteit een grote rol**. We willen inzetten op het verhogen van het organisch stofgehalte van de bodem, zodat het waterbergend vermogen toeneemt en de infiltratiesnelheid stijgt. Daarnaast willen we **verdichting van de bodem voorkomen**, zodat infiltratie niet wordt beperkt. Het permanent bedekken van landbouwpercelen met onder meer groenbemesters helpt om vocht op te nemen en erosie te beperken.

Een gezond water- en bodemsysteem en de manier waarop we omgaan met water binnen de open ruimte bepalen de toekomst van de verschillende openruimtefuncties landbouw, natuur en recreatie. Een doordacht beleid voor het watersysteem in de open ruimte, creëert

kansen voor natuurontwikkeling, is essentieel voor de landbouwwerking en is een troef voor de recreatie.

Ruimte creëren voor water en sponslandschappen beperkt de impact van klimaatverandering en beschermt tegen extreme weersomstandigheden. We geven ruimte aan water zodanig dat ook de landbouwgronden gevrijwaard worden van waterproblematieken zoals overstromingen, erosie en droogte. De verschillende actoren op Vlaams, provinciaal en lokaal niveau zijn aan zet om samen met de landbouwsector méér buffercapaciteit en hergebruik van water te voorzien. De bijkomende buffercapaciteit kan vervolgens ingezet worden om de landbouwfunctie tegen wateroverlast te beschermen én extra capaciteit te geven om lange periodes van droogte en watertekort te kunnen overbruggen.

De lokale gebiedscoalities, die een samenwerking vormen van lokale, provinciale en Vlaamse overheden, kennisinstellingen en de aanwezige actoren in de open ruimte (landbouwers, natuurorganisaties enz.), hebben reeds aangetoond hoe een doordachte analyse van het fysisch systeem (in de open ruimte) kan leiden tot effectieve acties op het terrein. Binnen de trajecten 'Waterlandschap, van beek tot bodem' én het huidige actieve 'Weerbaar Waterlandschap', actief in het zuiden van Kortrijk, werden reeds stuwen op strategische locaties geplaatst. Er werd een decentrale waterzuivering in gang gezet, ingebuisde beeksegmenten zijn opnieuw opgelegd, duurzame maatregelen richten zich op het verbeteren van de waterkwaliteit en het bevorderen van duurzame landbouw. Het toont hoe een gezond water- en bodemsysteem waardevolle ecosystemediensten kan leveren ten voordele van de andere openruimtefuncties zoals landbouw of natuur.

synthesekaart 'Open ruimte plan Interfluvium' (2020)

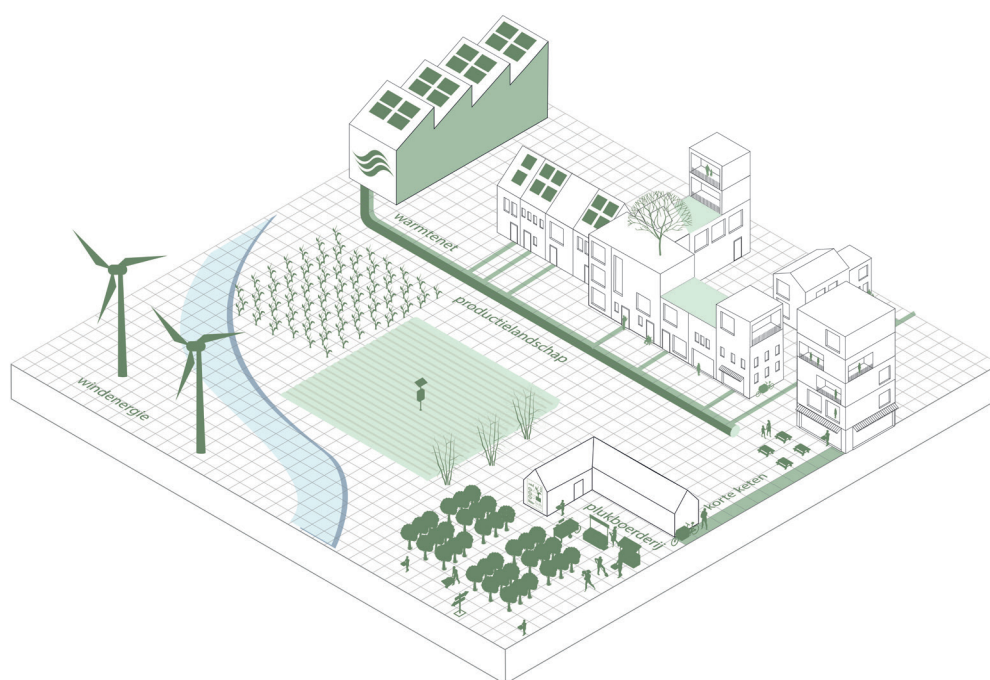
het energieverbruik te verminderen en maximaal te kiezen voor hernieuwbare energie.

De stad Kortrijk gaat de energieopgave niet uit de weg. Ze gaat **samen met de regio** deze uitdaging aan. We willen actief **de energiebehoefte en het energieverbruik verminderen**. Enerzijds moeten we de energievraag van de publieke ruimte en de publieke voorzieningen verminderen. De stad neemt daarbij een voorbeeldfunctie in door haar eigen patrimonium in te zetten. Anderzijds moeten we streven naar een hoge graad van nabijheid en bereikbaarheid door functieverweving, meervoudig ruimtegebruik, compacte en energiezuinige wijken, actieve mobiliteit enz. om de publieke energiebehoefte te doen dalen. We maken zo de stad klaar om minder broeikasgassen op stadsniveau uit te stoten.

Anderzijds moet de energievraag voor woningen en bedrijven fors zakken. De energie die we nodig hebben, moeten we uit duurzame bronnen halen. Dit kan bijvoorbeeld door duurzamer te bouwen en te renoveren. Ook het hergebruiken van restwarmte van bedrijven is

een interessante ontwikkeling die in Kortrijk en de regio wordt toegepast. Het warmtenet vormt een hefboom voor de renovatie en de ontwikkeling van buurten en werkomgevingen.

Naast consumptie, is er ook de productie, opslag en distributie van energie. We focussen op decentrale hernieuwbare energieproductie op buurtniveau door **slimme energienetwerken en energiegemeenschappen** uit te bouwen. De distributie van energie heeft een impact op onze ruimte-inname en daarom moeten we dit doordacht aanpakken.

conceptuele verbeelding van ambitie

2.3 DE LANDBOUW WORDT BESTENDIGD EN VERSTERKT ALS OPENRUIMTEFUNCTIE EN DE VOEDSELPRODUCTIE WORDT VERZEKERD.

Dit doen we door:

landbouw in de open ruimte te bestendigen,
te versterken en te verduurzamen.

De open ruimte van Kortrijk bestaat voor het grootste gedeelte uit landbouwgronden. Die variëren tussen kleinschalige landbouwgebieden in een (halfopen) coulisselandschap en grootschalige open vaak meer intensieve landbouwgronden in ten noorden en ten zuiden van de stad.

Vele (historische) hoeves typeren het Kortrijkse landschap en verwijzen naar de landbouwcultuur. Dit **bestaande landbouwareaal en -erfgoed willen we beschermen** om zo de voedselproductie mee op peil te houden en de landbouw als essentiële economische activiteit haar ruimte te geven. Naast het verzekeren van voldoende landbouwareaal, is het duurzamer maken van landbouwactiviteiten een belangrijke uitdaging. In de open ruimte moeten landbouw, natuur, water en zachte recreatie een nieuw evenwicht vinden. Om de **juiste landbouwfuncties op de juiste locaties** te houden en te vestigen is niet enkel initiatief nodig van de stad, maar zal ook bij Vlaanderen en de provincie actie en samenwerking nodig zijn. Bovenlokale initiatieven zoals afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS) en watergevoelige openruimtegebieden (WORG) zijn al goede voorbeelden. De stad gaat ook doordacht om met het eigen patrimonium van landbouwgronden en hoe dat zich inpast in het openruimtebeleid.

Tot slot moeten we de productieve landschappen **toegankelijker maken**. Met een doordacht tragewegenbeleid, is er de mogelijkheid om daar waar functioneel ook een meerwaarde kan worden gecreëerd, de open ruimte toegankelijker te maken. Het wandel- en fietsnetwerk moeten we verder uitbouwen in Kortrijk en afstemmen op die van de buurgemeenten.

Op landbouwgronden nabij de stad en de dorpen kunnen we **lokale initiatieven opzetten** zoals een plukboerderij en andere community supported agriculture initiatieven. Stadsboerderij 'Zonder Meer'⁷ en plukboerderij 'Grenshoeve'⁸ zijn hier enkele mooie voorbeelden van. Dit verkort de afstand tussen boer en bord, letterlijk en figuurlijk.

7 <https://www.toerisme-leiestreek.be/nl/proeven/lokaal/shops>

8 <https://www.100percentwest-vlaams.be/proeven/de-grenshoeve-vertelt>

2.4 WE MAKEN RUIMTE VRIJ VOOR BOS- EN NATUURUITBREIDING EN VINDEN EEN EVENWICHT TUSSEN BIODIVERSITEIT EN GROENBELEVING.

Dit doen we door:

meer kwalitatieve, aaneengesloten bossen en andere groene gebieden te ontwikkelen.

Ondanks dat Kortrijk behoort tot een van de meest bosarme regio's van Vlaanderen, is er heel wat waardevolle natuur aanwezig. Bellegem-Argendaalbos, Preshoekbos, Marionetten, Kennedybos, Heulebos, Leiemeersen en Rotersmeers, het pas uitgebreide Vlasakker, stadsgroen Ghellinck enz. zijn de meest gekende natuurgebieden, maar ook vele kleinere parken en groenstructuren zijn belangrijk voor de stad.

We zetten dat sterker in op natuur- en bosontwikkeling. We willen de **natuur- en boszones verruimen op de meest geschikte locaties**, zijnde nabij reeds bestaande (bos)clusters en in de nabijheid van de leefomgeving.

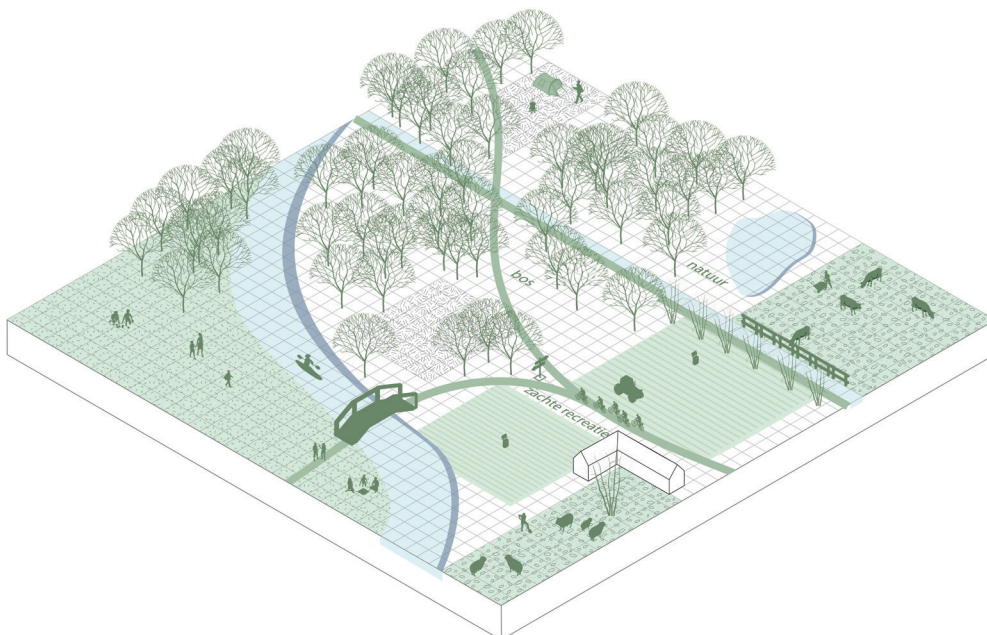
Naast het **creëren van betere natuur-, bos- en groenkernen** is het essentieel deze met elkaar te verbinden. Door deze verbindingen wordt de biodiversiteitswaarde binnengetrokken in ons stedelijk gebied en wordt een hoogwaardig groenblauw netwerk gerealiseerd dat van regionaal belang is.

Deze aaneengesloten bos- en natuurgebieden, moeten uiteraard ook **kwalitatief worden beheerd**. Ze zijn niet enkel voor ons belangrijk, ze verhogen de biodiversiteit en versterken de natuurontwikkeling.

natuur te integreren in andere functies van de open en de bebouwde ruimte en het uitbouwen van een hoogwaardig groenblauw netwerk.

Naast het creëren van meer open ruimte, willen we inzetten op de integratie van natuur en groen over het hele grondgebied. Een **verweving van natuur met andere functies** zowel in de open ruimte als in de bebouwde ruimte is belangrijk. Zo zijn in de open ruimte kleine landschapselementen de dragers van het Kortrijkse landschap. Houtkanten, bomenrijen, beken en trage wegen zijn hier enkele voorbeelden van.

De landbouwers zijn de grootste openruimtegebruikers en -beheerders. We moeten samen met hen een strategie uitzetten voor de toekomst van de open ruimte in Kortrijk waarin we economische belangen verzoenen met landschappelijke en ecologische ambities. **Ecosysteemdiensten bieden daarvoor zeker kansen.**

conceptuele verbeelding van ambitie

“Kortrijk is een stad van ondernemers, kennis en innovatie. We hebben een bloeiende industrie en dienstensector, een hoge tewerkstellingsgraad en een hoogstaand onderwijsaanbod. Bedrijvigheid, onderwijs, werk- en leerplekken vinden we overal in de stad terug. Ze behoren tot het DNA van Kortrijk.

Die verwevenheid en nabijheid van functies maakt van onze stad een levend atelier, een plek waar ideeën en mensen elkaar ontmoeten, een plek voor creatie en productie, voor leren en werken, ook midden in de stad en naast het wonen. Leer- en werkplekken horen thuis in het hart van elk stadsdeel. Dat willen we bevestigen en versterken.”

3 EEN ONDERNEMENDE STAD

Met deze ambities maken we Kortrijk een nog meer ondernemende stad.

1. Elke vorm van ondernemen krijgt voldoende ruimte en de juiste plaats in de stad.
2. Onderwijs is de motor voor kansen, groei en innovatie.
3. Cultu(u)r(en) zorgen met de vele voorzieningen in de stad voor een levendige omgeving met kansen voor ontmoeting en experiment.

brouwerij Vanderghinste in Bellegem

3.1 ELKE FORM VAN ONDERNEMEN KRIJGT VOLDOENDE RUIMTE EN DE JUISTE PLAATS IN DE STAD.

Dit doen we door:

wonen, werken en voorzieningen met elkaar te verweven met respect voor elkaar en hun omgeving.

ruimte voor ondernemers te voorzien en de condities voor ondernemerschap te verduurzamen.

Kortrijk is een ondernemende en innovatieve stad. De stad heeft een hoge tewerkstellingsgraad en een hoogstaand onderwijsaanbod en onderzoeksinstellingen. Overal in de stad zijn bedrijfsgebouwen, werkplaatsen en ateliers terug te vinden. Het ondernemerschap zit in ons DNA en in dat van de regio, dus mag deze dynamiek ook zichtbaar zijn in ons stedelijke leven en patroon. Waar mogelijk, moeten we **het ondernemerschap verweven met de woon- en verblijfskwaliteiten** die Kortrijk te bieden heeft. Verschillende ondernemers en voorzieningen kunnen dankzij hun oppervlakte, mobiliteitsprofiel, type activiteit en aanbod aan werkgelegenheid perfect een plaats krijgen in het stedelijk weefsel. Een voorbeeld is een kleinere zelfstandige met een bedrijfsgebouw, atelier of werkplaats. Dankzij het verweven van deze functies, kunnen we andere terreinen, buiten het stedelijk weefsel, vrijwaren voor ondernemers die moeilijker te combineren zijn met een andere functie zoals wonen.

Door een sterke verwevenheid is extra aandacht nodig voor het beperken van de hinder en voor goede afspraken tussen bewoners en bedrijven. Werken, voorzieningen en wonen moeten in symbiose met elkaar zijn, dit betekent dat er een duidelijke versterkende werking is in alle richtingen. Door functies te vermengen, beperken we de afstanden van producent naar consument voor sommige producten en creëren we nieuwe **werkgelegenheden in de nabijheid van de leefomgeving**. Voor kleinhandel focussen we op duurzame vestigingsmogelijkheden om ongewenste kleinhandelslinten te vermijden en om een toegankelijk aanbod voor consumenten te voorzien. Voor kantoren varieert de aanpak, afhankelijk van het type. Kleine, ondersteunende kantoren en kantoren op de huurmarkt zijn makkelijker te combineren in het stedelijk weefsel dan bijvoorbeeld kantoren op de koopmarkt die sterk afhankelijk zijn van auto-toegankelijkheid. De vestiging van economische activiteiten zoals kleinhandel, diensten en kantoren wordt **afgestemd op de draagkracht en de identiteit van zijn omgeving**.

Gaande van een eenmanszaak tot retail en de logistieke sector, van de lokale en bovenlokale diensteneconomie tot de maakindustrie en kenniseconomie, het economisch weefsel in Kortrijk is zeer divers en heeft dus ook specifieke ruimtebehoeftes. De ruimtes voor bedrijvigheid en ondernemen zijn versnipperd op het grondgebied van Kortrijk aanwezig. Er moet doordacht worden omgegaan met de resterende paarse ruimte, zowel binnen een stedelijke context, waar de verweving met het stedelijke weefsel van toepassing is, met variërende schaalgrootte (bv. Walle), als daarbuiten. We gaan na waar welk type van bedrijvigheid kan worden gerealiseerd.

De context waarin een bedrijf zich bevindt – langs het kanaal, in een historische kern, in de binnenstad of op een bedrijventerrein – bepaalt in sterke mate hoe economische activiteiten zich kunnen organiseren en welke mate van verweefbaarheid, en verdere ontwikkeling, mogelijk is. Dit vraagt met andere woorden een gericht locatiebeleid opdat de juiste vormen van ondernemen en bedrijvigheid op de juist plek terechtkomen. Een cruciale factor hierbij is het mobiliteitsprofiel van zowel de onderneming als de locatie. Dit profiel bepaalt ook de impact op de omgeving en de mate waarin werken, wonen en andere functies kunnen samengaan. De locatie en haar draagkracht, bepalen welk type van bedrijvigheid, met bijhorend mobiliteitsprofiel, zich kan vestigen.

We zetten in op waardevolle locaties geschikt voor bedrijvigheid en ondernemen met respect voor de bouwshift en de directe omgeving (Kapel ter Bede, de Vier Linden enz.). Bedrijventerreinen zoals Kortrijk Noord moeten we klaarmaken voor een tweede of derde leven en voor **nieuwe vormen van ondernemerschap**. Daar liggen heel veel kansen voor nieuwe energievoorzieningen, logistieke organisatie, verbetering van de mobiliteit, ontharding en hergebruik van regenwater. Het behoud van de grote bedrijventerreinen is belangrijk om groeiende, niet-verweefbare ondernemingen een plaats te blijven geven in de regio. Ook kantoorlocaties zoals het Kennedypark en delen van de binnenstad moeten we verduurzamen.

De juiste vorm van ondernemen op de juiste plek krijgen is één zaak. Maar er kan ook verder ingezet worden op de nodige ruimtelijke randvoorwaarden om bedrijvigheid en ondernemen en het economisch potentieel verder te stimuleren. Welke voorwaarden op vlak van voorzieningen, mobiliteit, ontsluiting enz. zijn op welke locatie nodig? We gaan na welke (ruimtelijke) voorwaarden voor welk type ondernemen cruciaal zijn. Door in te zetten op deze ruimtelijke voorwaarden voor de verschillende types van bedrijvigheid en hun gepaste locaties (van bedrijventerreinen, kmo-zones tot loodsen in een wijk) ondersteunen we het economisch kapitaal binnen de stad en de regio.

Concreet gaat dit dan bijvoorbeeld over de noodzakelijke grote infrastructuurwerken in functie van de ontsluitbaarheid van Kortrijk en de regio. Hoe we Hoog Kortrijk op een efficiënte manier met het centrum van Kortrijk kunnen linken? Hoe organiseren we onze reconversiesites in de stad (LandMarck en Mewaf) en in de deelgemeentes (Muster). Welke mobiliteitsvoorwaarden gelden voor onze bovenlokale functies en hoe spelen we regionale troeven ook in Kortrijk uit, zoals bijvoorbeeld de internationale luchthaven Kortrijk-Wevelgem?

Creatieve ondernemers verrijken het stedelijk leven, zij hoeven zich niet te beperken tot de stadskern. De landbouwer, is naast landschapsdrager binnen de open ruimte, ook **een innovatief ondernemer**. De economische functie wordt verweven met de andere openruimtefuncties om tot een duurzame open ruimte te komen.

Een duurzaam netwerk van wonen, werken en voorzieningen zorgt voor een verhoogde leefbaarheid binnen de stad en creëert een dynamiek die de basis vormt voor een verdere groei van de (centrum)stad. Het kan onze stad naar een hoger economisch niveau tillen.

De stad wil werk maken van een **goed functionerend**

en gedifferentieerd beleveringssysteem in het stadscentrum.

Vervolgens levert de nabijheid die een verweven stad als Kortrijk oplevert een meerwaarde en onderscheidt het zich van de regio. Hierin zijn niet enkel kansen voor mobiliteit maar ook voor **circulariteit**. Het nabijheidsprincipe opent mogelijkheden tot lokale circulariteit waarbij kennis, productie en consumptie maar ook hergebruik en recycling opportuniteiten vormen. In het bijzonder ontstaan kansen om lokale samenwerkingsverbanden op te zetten die de energienetwerken opleveren waarbij we energie- en warmteoverschotten kunnen inzetten om energiedelen en warmtenetten ruimtelijk te organiseren afgestemd op te de stadsontwikkeling. **Ergieneutraliteit is een streefdoel**. In het Beleidsplan Ruimte bepalen we de weg daar naartoe en stemmen we dit af op de regionale en een lokale energiestrategie.

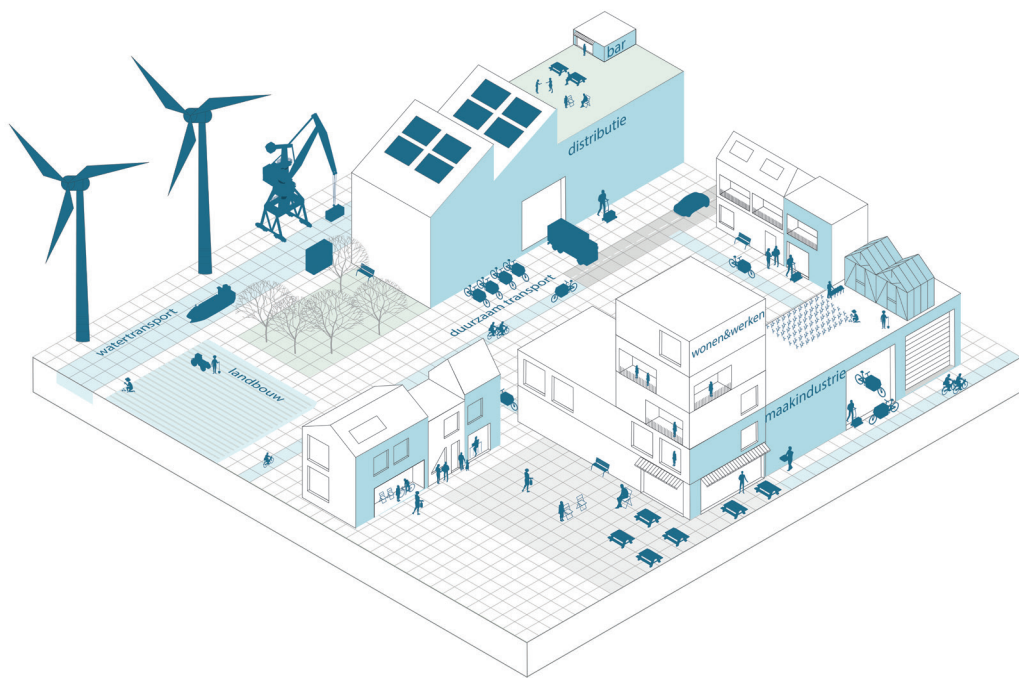
het ondernemersklimaat te versterken, met een regionale verankering als hefboom voor economische slagkracht.

Ondernemerschap en bedrijvigheid vormen een structurele pijler van de Kortrijkse identiteit. We blijven als stad **sterkhouders in de regio op vlak van design, technologie en creativiteit**. Dit vertaalt zich bijvoorbeeld in de evenementen en erkenningen zoals Flanders Technology & Information (FTI), Designregio Kortrijk, Flanders Make, Hangar K en The House of Manufacturing.

De stad huisvest enkele sterke merken en bedrijven. Die hebben niet enkel een uitstraling op lokaal niveau maar zetten Kortrijk ver buiten haar stadsgrenzen en zelfs **internationaal op de kaart**. Wij moeten deze sterke ondernemers de nodige strategische ruimte geven in de stad, zodat ze er willen en kunnen blijven.

Kortrijk moet een stad zijn voor iedereen die wil ondernemen. **Ondernemers in speerpuntsectoren**, die een sterke band hebben met het DNA van de regio of met de onderwijsinstellingen krijgen bijzondere aandacht omdat ze essentieel zijn voor het onderwijs-ondernemersweefsel. Daarbij denken we bijvoorbeeld aan textiel en kunststoffen, gaming, mechatronica en de beeldtechnologie. Naar aanleiding van het Draghi-rapport moeten we als stad ook kijken waar bij deze speerpuntsectoren missende schakels zijn in de waardeketen. De huidige geopolitieke onzekerheden maken lokale verankering en synergie cruciaal om competitiviteit en welvaart te waarborgen voor de volgende generatie Kortrijkzananen. We gaan na wat de identiteit en de positie zijn van het regionaal, economisch systeem en welke rol de stad Kortrijk daarin bezit als centrumstad in de regio. Er wordt in een breder traject onderzocht wat de toekomstbestendigheid is van deze regionale economie en haar speerpuntsectoren. In het Beleidsplan Ruimte zal aangeduid worden hoe we met ons lokaal ruimtelijk beleid kunnen inzetten op ontbrekende schakels en nieuwe opportuniteiten en hoe we de regionale beleidskeuzes kunnen ondersteunen.

Samen met de sterke merken, initiatieven, en ondernemers moeten we werken aan een economisch ecosysteem waar ook de stad, academische entiteiten en burgers bij betrokken zijn. Op die manier geven we richting aan een economische agenda die iedereen ten goede kan komen. Er ontstaat een ondernemingsklimaat, afgestemd op het regionale niveau, waarin bedrijven van start-ups over scale-ups tot gevestigde ondernemingen zich duurzaam kunnen ontwikkelen en blijvend toegevoegde waarde creëren voor de stad en de regio.

conceptuele verbeelding van ambitie

3.2 ONDERWIJS IS DE MOTOR VOOR KANSEN, GROEI EN INNOVATIE.

Dit doen we door:

onze economische ecosystemen en allianties tussen ondernemingen, het hoger onderwijs en de technische scholen binnen de stad verder uit te bouwen en te versterken.

Als we een goed ondernemersklimaat willen scheppen en de stad verder willen uitbouwen als ondernemende stad in de regio, dan is de link met kennis en opleiding een basisvoorwaarde. Goede ondernemingen hebben nood aan goed opgeleide werknemers, toekomstige bedrijfsleiders en knappe koppen voor innovatie en vernieuwing. Daarom moeten wij Kortrijk **nog versterken als kennisopbouwende pool in de regio**, waar de onderwijsinstellingen kansen krijgen om zich te nestelen in de stad.

We willen, met ons ruimtelijk beleid, de allianties tussen de economische actoren en het hoger en technisch onderwijs verder versterken en stimuleren. Door het partnerschap te stimuleren, kunnen gedeelde en verschillende (ruimtelijke) belangen in een logisch verband worden gebracht.

Ook indirect verbonden voorzieningen, zoals stageplaatsen, studentenhuysvesting, uitgaansmogelijkheden (horeca), ontspanningsruimten enz. onderbouwen het succes van **Kortrijk als studentenstad** en moeten voldoende aanwezig en kwalitatief zijn.

Belangrijk is dat de **twee grote campussen hoger onderwijs aan Kortrijk Weide en op Hoog Kortrijk onderdeel zijn van de stad**. We verweven deze campussen stedenbouwkundig als urbane ecosystemen met de stad om de maatschappelijke versmelting van kennis, onderwijs en stedelijk leven te bekomen. Binnen de stad ontstaat een kennisnetwerk, waar studenten niet enkel studeren maar nadien ook willen verblijven en ondernemen.

Door **aantrekkelijke werkbiotopen te creëren**, kunnen bedrijven, start-ups en scale-ups en maakplekken groeien. Deze intense dialoog tussen wonen en werken heeft als doel om zowel theoretische, technische als kunstzinnige toppers (door en voor Kortrijk) alle ontwikkelingskansen aan te reiken. We creëren economische ecosystemen die een **netwerk vormen van onderwijs, start-up to scale-up en speerpuntbedrijven** waarbij kennis en ervaring worden uitgewisseld en een aantrekkelijk werkaanbod en stadsomgeving worden gerealiseerd.

scholen meer en duurzame ruimte te geven zodat ze mee kunnen groeien met de stad en iedereen alle kansen kunnen geven.

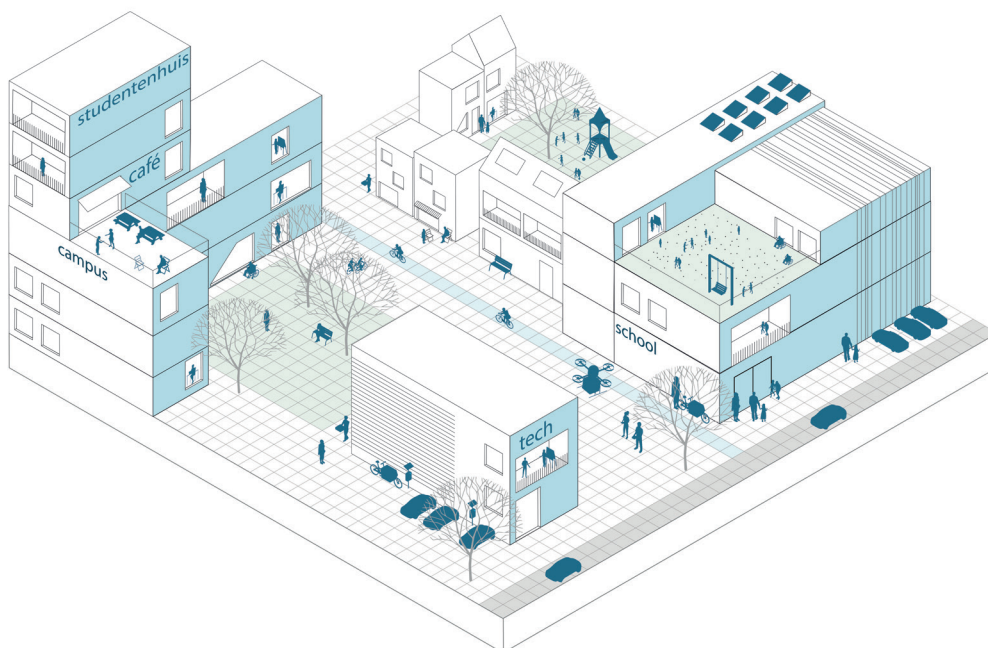
De **verwevenheid van onderwijs in het dagdagelijks stedelijke leven** en de interactie tussen kennis en stad starten al heel vroeg en moeten diepgeworteld zitten in de wijze waarop de toekomstige stad zich ontwikkelt. We werken naar een gelaagd samenwerkingsverband dat begint bij een laagdrempelige en geïntegreerde kinderopvang. Het omringen van kleuters en peuters in een dynamische en leergierige omgeving is de start om daarna via lager en middelbaar onderwijs in de buurt zichzelf klaar te maken voor verdere studieambities.

We moeten **scholen meer en duurzame ruimte geven** zodat ze mee kunnen groeien met de stad: van kleuter, lager tot secundair en hoger onderwijs. Elk type onderwijs moet zijn plek te vinden in de stad zodanig dat het aanbod in de wijk tot het bovenlokaal niveau tegemoetkomt aan de noden van de Kortrijkzaan en de regio. We gaan datagedreven aan de slag om op basis van demografische evoluties en woontendensen, de knelpunten en noden op vlak van het huidige en toekomstig onderwijsaanbod (en andere voorzieningen) te detecteren en ons ruimtelijk beleid af te stemmen. Waar zitten de blinde vlekken op vandaag en morgen op vlak van kleuter, lager en secundair onderwijs? Hoe kunnen we voldoende onderwijsaanbod garanderen op basis van de nodige capaciteitsoefeningen?

VIVES campus

Een groter aanbod en/of uitbreiding moeten wij in eerste instantie voorzien voor de buurten met een tekort aan schoolcapaciteit zoals bijvoorbeeld wijk de Lange Munte/ Langwater. Duurzamere ruimte betekent onder meer de aanwezigheid van kwalitatieve buitenruimten. De aanwezigheid van groen stimuleert de kennisopbouw en geest van onze kinderen, outdoor educatie (buitenklassen) wordt steeds populairder.

conceptuele verbeelding van ambitie

3.3 CULTU(U)R(EN) ZORGEN MET DE VELE VOORZIENINGEN IN DE STAD VOOR EEN LEVENDIGE OMGEVING MET KANSEN VOOR ONTMOETING EN EXPERIMENT.

Dit doen we door:

met de culturele infrastructuur de stad een brede en regionale uitstraling te geven.

Aanvullend op bedrijvigheid en maken, kennis en onderwijs is ook cultuur voor de Kortrijkzanen een belangrijke hoeksteen van het ondernemen. Met het Buda-eiland als middelpunt van kunst en innovatie maar ook met de sterke gemeenschap rond gamen hebben we in Kortrijk vandaag al een sterk cultureel aanbod. Heel wat investeringen zijn reeds gebeurd zoals het nieuwe stadsmuseum Abby, de totaalrenovatie van de stadsschouwburg enz. We versterken dit verder.

Aanvullend hebben we veel waardevol erfgoed zoals de Grote Markt met het belfort en het stadhuis, Texture en Abby die in trek zijn bij toeristen door haar vele historische en hedendaagse, landschappelijke en bouwkundige troeven.

De regio, het land en de internationale gemeenschap tonen dat Kortrijk een **cultuurgedreven stad is waar out of the box geen credo is** maar ingebakken zit in het DNA.

gemengde omgevingen te creëren waar cultuur, ondernemers en onderwijs elkaar ontmoeten.

Cultuur moeten we op vele manieren in de stad tot uiting brengen. In de eerste plaats door het ondersteunen en het faciliteren van de culturele organisaties in de bebouwde maar zeker ook in de open ruimte.

De toekomstige publieke ruimte van Kortrijk moet letterlijk en figuurlijk een podium zijn voor de vele culturele initiatieven en interventies van tijdelijke en permanente aard. **Straten, pleinen en parken functioneren als huiskamers voor onze buurten.** We kunnen creativiteit, ontmoeting en experiment daar een plaats in geven door actief met kunstenaars en creatievelingen aan de slag te gaan.

Daarvoor moeten we de plekken benoemen – binnen en buiten – waar we ruimte maken voor cultuur. Hoe bouwen we de sterktes van het Buda-eiland verder uit? Kunnen we de nieuwe dynamiek rond de Groeningeabdij benutten om kunstenaars een duurzame plek in de historische binnenstad te geven? Hoe maken we van de kerk van Aalbeke een ontmoetingsplek voor deze generatie?

In straten, pleinen en parken is er plaats voor kunst, openluchtexposities en -voorstellingen. Door kunst te verwerken in de publieke ruimte – denk hierbij aan georganiseerde graffiti zoals op Kortrijk Weide, installaties binnen de publieke ruimte of een verweving van poëzie in trappen en gevels – kunnen we de stad opwaarderen met 'nieuwe cultuur'. Abby Kortrijk is een voorbeeld van hoe een laagdrempelige, culturele instelling ook de omgeving, in dit geval het begijnhof, versterkt.

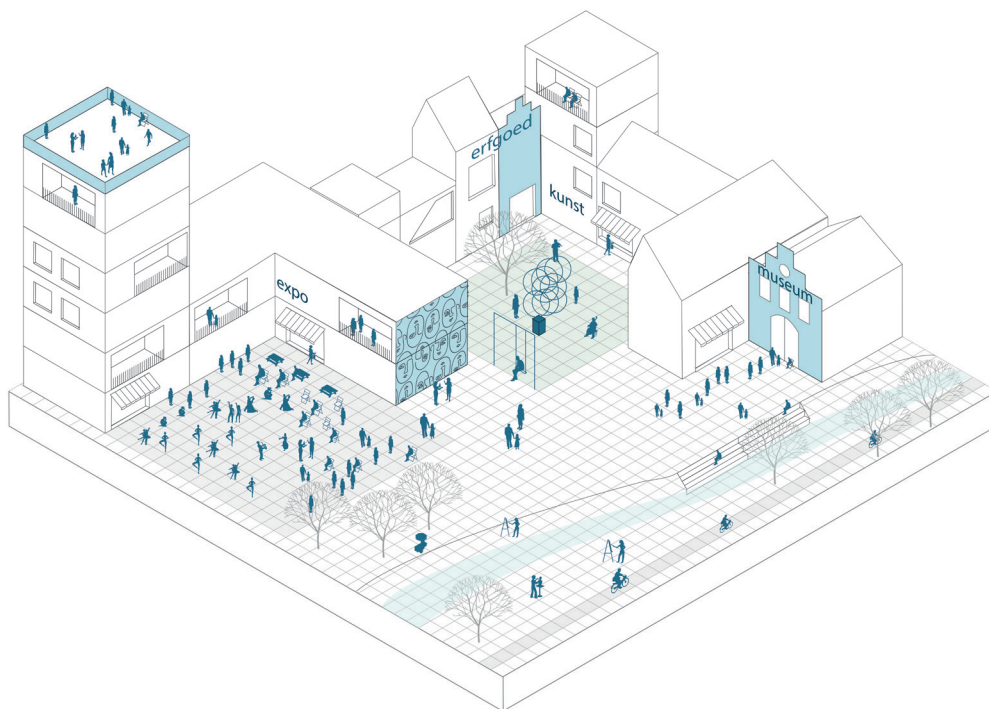
Daarbij is niet alleen de ontworpen en strak geregisseerde ruimte in beeld: creativiteit een plek geven in de stad betekent ook dat we **toelaten dat gebruikers de ruimte vormgeven** en naar hun hand zetten. Kortrijk Overmorgen betekent dus ook loslaten en ruimte maken voor experiment.

Kunst en cultuur vormen de esthetische dragers van de publieke ruimte. Deze culturele infrastructuren zijn belangrijk om laagdrempelige ontmoetingsplaatsen te creëren waar inwoners, studenten en bezoekers van Kortrijk elkaar ontmoeten en de stad een regionale uitstraling geven. Op die manier verbindt cultuur de stad met de regio.

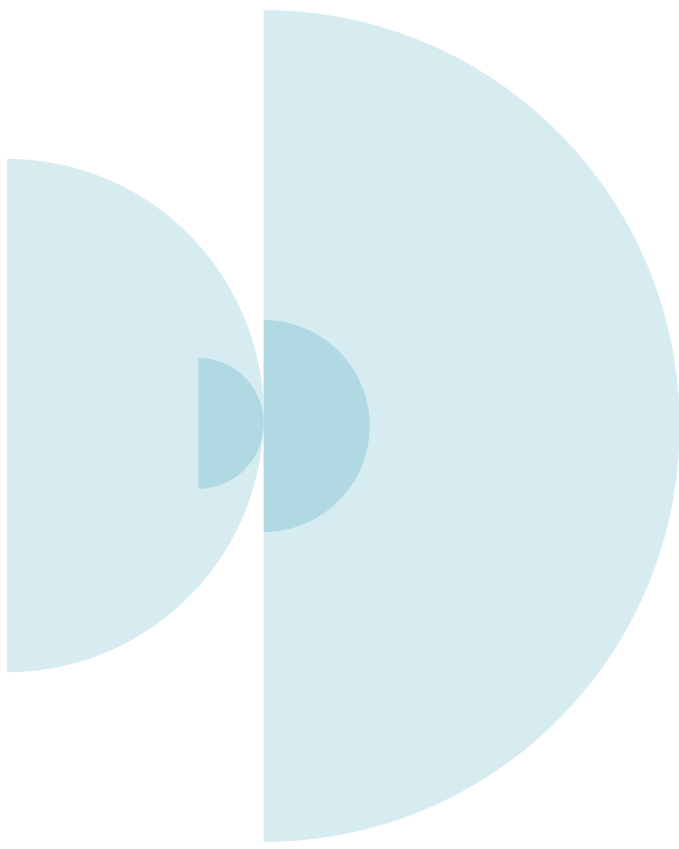
burgers aan zet te brengen voor de co-creatie van de stad van overmorgen.

Het ondernemende en culturele DNA van Kortrijk zetten we mee in voor het ontwerpen van Kortrijk Overmorgen. Co-creatie betekent dat we **de stad tekenen samen met de burgers**. De culturele en creatieve sectoren kunnen daar een essentiële rol in spelen. Verbeelding – het laten zien van wat mogelijk is – is de manier om gesprekken over de toekomstige stad op gang te trekken. Stadsfestivals als Play en Paradise laten zien wat mogelijk is en doen ons anders kijken naar de publieke ruimte. Zo is er ook het burgerbudget waarmee de stad creatieve en innovatieve burgerinitiatieven stimuleert en financiert. Enkele voorbeelden van gerealiseerde projecten zijn SWOP&GO, Gravelkids en het Bosselke.

Co-creatie is de brug tussen Kortrijk als ondernemende stad en Kortrijk als verbonden stad omdat het mensen samenbrengt rond een gezamenlijk project. Zo is ook co-creatie een ideale tool om burgers mee te laten werken aan de stad van overmorgen, zowel in het traject van het Beleidsplan Ruimte Kortrijk als voor het realiseren van initiatieven op terrein.

conceptuele verbeelding van ambitie

DE STAD IN DE STEIGERS

KORTRIJK KLAAR VOOR OVERMORGEN

1 DE OPEN RUIMTE
VERSTERKEN

2 MEER STAD EN
DORP WORDEN

3 DE STADSMAGNETEN
ACTIVEREN

Wienerberger Site

Nu we weten welke stad Kortrijk we willen zijn in 2050, is de volgende vraag hoe wij die stad kunnen worden. Visie en ambities moeten we koppelen aan concrete acties. Ontwikkelingen in specifieke stadsdelen of op strategische plekken maken het mogelijk stap voor stap de stad van overmorgen te worden. Lopende stadsprojecten dragen hiertoe bij maar moeten een sterkere link hebben met het grote verhaal van de stad. Daarom maken we een Beleidsplan Ruimte Kortrijk op. Daarin krijgen de langetermijnvisie en ontwikkelingsperspectieven vorm.

In dit Beleidsplan Ruimte kruisen de verschillende schalen en thema's elkaar. Zo streven we naar een behoud van de open ruimte en versterking van haar openruimtefuncties en naar een (kern)versterkend beleid van de bebouwde ruimte met een aangepaste strategie voor onze stad en dorpen. Daarbij houden we rekening met het DNA van elke plek en de ruimtelijke (transitie)opgaves – zoals landbouw, natuur, bodem, water, energie, maatschappelijke verbondenheid, digitale revolutie, woonbehoefte, verweving, ondernemerschap enz. - die we zowel in de bebouwde als in de open ruimte moeten aangaan.

Tot slot zoomen we in op de stadsmagneten, onze strategische locaties van Kortrijk met het hoogste potentieel voor de stad van overmorgen. Voor die gebieden werken we een toekomststrategie uit, gebaseerd op de ambities die we hebben uitgezet.

Kortrijk overmorgen worden, betekent dat we de ambities operationaliseren. Bouwstenen en richtlijnen moeten uitvoering en realisatie sturen in de richting van de gewenste stad. Beleidsplan Ruimte Kortrijk bestaat uit meerdere beleidskaders, waarin deze effectieve uitvoering van het gewenste ruimtelijke beleid wordt uitgewerkt. Zij verfijnen en concretiseren de langetermijndoelstellingen, beschreven in 'de stad die wij willen zijn'. Bepaalde thema's voorzien we van ontwikkelingsperspectieven en inrichtingsprincipes, specifieke stadsdelen of strategische plekken worden belicht en krijgen verder vorm door een actieprogramma uit te stippelen. Dergelijke beleidskaders stellen ons in staat om de complexiteit van het toekomstige Kortrijk uit te werken.

Een heel belangrijke rode draad zit vevat in de ambitie om niet meer in te zetten op puur thematische en parallelle visies gekoppeld aan specifieke gebieden, maar ruimte te laten voor experiment en verweving. Het toekomstig ruimtelijk beleid in Kortrijk streeft het tegenovergestelde na, namelijk sterker vermengen en verweven van verschillende functies zodat nieuwe synergiën kunnen ontstaan. In lopende stadsprojecten is dit al deels voelbaar maar ontbreekt een ruimer kader als houvast. Toekomstige stadsprojecten zullen resoluut de kaart van verweving trekken en hierdoor vele thema's zoals water, groen, onderwijs, wonen, ondernemerschap, voeding, zorg, mobiliteit, cultuur, werken, energie, beleving enz. integreren. Zodoende worden de noden van al wie in Kortrijk woont, werkt, bezoekt enz. — kortom 'aan de slag' gaat — aangepakt.

watermolen in Heule-Watermolen

1 DE OPEN RUIMTE VERSTERKEN

Kortrijk bestaat uit haar open ruimte en bebouwde ruimte. Hoe die twee onderdelen van het grondgebied op elkaar worden afgestemd, is bepalend om de stad te worden die we willen zijn.

Stedelijke functies moeten uit de open ruimte weerhouden worden. De open ruimte moet worden opgehouden om de openruimtefuncties te kunnen bestendigen en te versterken. Deze functies zijn landbouw en voedselproductie, natuurbehoud en biodiversiteit, waterbeheer en klimaatbuffering, recreatie en beleving enz.

In het beleidsplan **wordt de open ruimte helder gedefinieerd en afgebakend**. We verduidelijken wat we verstaan onder 'de open ruimte' en bepalen welk beleid er moet worden gevoerd.

De open ruimte effectief openhouden, betekent dat we het toekomstig ruimtebeslag verder afbouwen om finaal tot de Vlaamse doelstelling te kunnen komen van '0 ha bijkomend netto ruimtebeslag tegen 2040'. Daarbij zal het realiseren van de bouwshift cruciaal zijn. We willen spelregels met betrekking tot verdichting en verharding opstellen waardoor we bewust kiezen voor een ambitieuze bouwshift. Met duidelijke acties, een concrete taak- en rolverdeling en een instrumentarium wordt aangegeven hoe we de bouwshift ondersteunen. Zo kunnen bijvoorbeeld woonuitbreidingsgebieden onder een stolp worden geplaatst of kunnen ze worden omgezet naar een openruimtebestemming.

Daarnaast moeten de stadsbrede uitdagingen en kansen voor de open ruimte worden gekaderd en benoemd. De open ruimte is geen homogeen geheel. Zowel geografisch, maar ook aan de hand van de fysische en morfologische kenmerken bestaat ze uit verschillende **openruimtegebieden met verschillende landschapkenmerken**. Deze verschillende gebieden vragen een gericht beleid om de verschillende functies in deze open ruimte te bestendigen en te versterken. Denk dan bijvoorbeeld aan de open ruimte tussen Leie en Schelde en de open ruimte in het noorden van de stad. **We stellen verschillende taak- en doelstellingen** op voor de open ruimte: het realiseren van de bouwshift, het beschermen van de openruimtefuncties, het inzetten op de landbouw en de productieve landschappen en het versterken van de natuurfunctie en de recreatieve functie.

De landbouw is zowel een zeer belangrijke landschapsdrager als dé vorm van ondernemerschap in de open ruimte. Het ruimtelijk landbouwverhaal moet niet enkel steekhouden voor de stad zelf maar ook voor centrumstad in de regio. Bovendien is de landbouw(er) de openruimtegebruiker bij uitstek om de open ruimte te verduurzamen. Daarom is het van cruciaal belang dat landbouw een prominente plaats krijgt en behoudt in de open ruimte.

De open ruimte heeft een belangrijke taak in de **klimaatopgave**. Ruimte en aandacht voor natuur, water, bodem en biodiversiteit zullen in het Beleidsplan Ruimte zeker aan bod moeten komen. We schakelen de open ruimte in als buffer- en sponslandschap door in te zetten op een veerkrachtig groen-geel-blauw netwerk. Dit netwerk stopt niet aan de grenzen van de stad maar loopt door in zowel de buurgemeenten als in de bebouwde omgeving van Kortrijk.

Het thema energie kan niet ontbreken in de open ruimte. **Hernieuwbare energie** heeft een ruimtelijke impact op de open ruimte. We willen hier naar de symbiose zoeken tussen de energieopwekking, het energietransport en het energiegebruik met het openruimtelandschap.

Kortrijk is een verbonden stad, ook in de open ruimte. We ontsluiten de open ruimte binnen het kader van de openruimtefuncties die ze moeten dienen. Het is de ambitie om het recreatief (mede)gebruik van de open ruimte verder uit te bouwen en in te zetten op verbindingen tussen open en bebouwde ruimte, tussen Kortrijk en de regio en tussen verschillende functies. We ontsluiten de open ruimte en maken ze **toegankelijk** door in te zetten op trage wegen maar ook op duurzame mobiliteit. Dit thema is tevens nauw verbonden met de bebouwde ruimte.

We bouwen in een beleidskader aan een **geïntegreerde visie** en aanpak om de open ruimte in te zetten om enerzijds klimaatdoelstellingen te bereiken en anderzijds om lokale tewerkstelling, landbouw, recreatie en publiek transport te bevorderen.

2 MEER STAD EN DORP WORDEN

Stad Kortrijk kan en wil meer stad en dorp worden. Met de afbakening van de **open ruimte** **bekomen we eveneens de afbakening van de bebouwde ruimte**. Kortrijk heeft de uitgesproken ambitie om te groeien. Het is binnen deze bebouwde ruimte dat we bepalen hoe we de stad laten groeien: groei in aantal inwoners en groei in kwaliteit voor alle inwoners van vandaag en overmorgen. Deze groei is geen doel op zich, maar veeleer het gevolg van een aantrekkelijke stad, verbeterde kwaliteit en verantwoorde ruimtelijke beslissingen. Méér stad worden betekent onder andere meer mensen overtuigen van de kwaliteiten van Kortrijk. De stad wil evolueren naar een stad van 90.000 inwoners in 2050.

Meer stad worden doen we binnen de bebouwde ruimte. Om te groeien moeten we de drie kwaliteiten van Kortrijk als verbonden, groen-geel-blauwe en ondernemende stad uitspelen en verder ontwikkelen.

Dat is maatwerk en we doen dat voor zowel de stad als de dorpen. Omwille van hun schaal, werking en positie vereisen **het centrumstedelijk gebied en de dorpen een gedifferentieerde aanpak**. We **vertrekken telkens van het DNA** van de stad, het stadsdeel en het dorp. Wat zijn de sterktes? Wat moet beter?

De **inzichten uit het woonplan en het woonpact** over wat een buurt nodig heeft, gebruiken we als basis, samen met een visie op de grote lijnen en altijd met onze rol als centrumstad in Zuid-West-Vlaanderen voor ogen. We geven in het Beleidsplan Ruimte Kortrijk een ruimtelijke doorwerking van de woonambitie. Waar willen we verdichten? Waar willen we welke woningtypologieën integreren?

bebouwing langsheen Doorniksesteenweg

Naast verdichten zetten we ook in op **verweven** en dit doen we met zorg. We versterken wat goed is, we passen aan wat anders moet. Mengen van **wonen, werken, beleving, voorzieningen en groen** staat voorop omdat dat is wat een stad tot stad maakt. Ondernemen heeft en verdient blijvend een plaats in het bebouwde weefsel. Het Beleidsplan Ruimte Kortrijk voorziet **een ruimtelijk kader voor te verweven en niet te verweven activiteiten** dat rekening houdt met gelinkte thema's zoals geluid, luchtkwaliteit en mobiliteit. Daarnaast biedt het een **strategie voor de gewenste voorzieningenniveaus** in de stad of de dorpen.

We kaderen binnen de bebouwde ruimte ook een **visie op de publieke ruimte**: nabijheid en bereikbaarheid zijn essentieel. De publieke ruimtes nemen veel verschillende vormen en functies aan doorheen de bebouwde ruimte. Zo voorzien ze een gevarieerd aanbod voor de Kortrijkzanen. De publieke ruimtes vormen een netwerk om te verblijven, te bewegen en te creëren en bieden plaats voor beleving, infiltratie, ontspanning en onthaasting.

Net als de open ruimte staat de bebouwde ruimte voor heel wat **transitieopgaves**. Publieke ruimte, in de vorm van straten, parken, pleinen enz. heeft een belangrijke rol om ons te behoeden van hittestress. We zetten daarom maximaal in op **ontharden en vergroenen** en het verder doortrekken van het groenblauwe netwerk dat ook in de open ruimte aan bod komt. In de bebouwde ruimte zal dit netwerk er wellicht anders uitzien dan in de open ruimte. Op verschillende plekken ontmoeten bebouwde en open ruimte elkaar in Kortrijk, zoals in Hoog Kortrijk. Waar we de openruimtemaal kunnen inweven in de bebouwde ruimte, doen we dat. De Leievallei en de Heulebeek zijn daar voorbeelden van.

Ook de **energietransitie** bevat een ruimtelijke component om in de bebouwde ruimte te verwerken, net als het omgaan met verschillende **socio-maatschappelijke opgaves**. We geven antwoorden op diverse ruimtevragen van vaak niet-ruimtelijke thema's zoals zorg, onderwijs, cultuur, energie enz.

Het Beleidsplan Ruimte Kortrijk werkt aan een **geïntegreerde visie en aanpak** om de bebouwde ruimte in te zetten om enerzijds woonopgaves en klimaatdoelstellingen te bereiken en anderzijds om ondernemerschap, recreatie en mobiliteit te sturen.

3 DE STADSMAGNETEN ACTIVEREN

Naast de inrichtingsprincipes, strategieën en acties die voor de hele stad, haar stadsdelen en dorpen gelden, zijn er ook stadsmagneten. Dit zijn strategische locaties, plekken waar vele troeven samenkomen, binnen Kortrijk die extra aandacht verdienen. Dit zijn locaties waar veel potentieel aanwezig is om de drie stadskwaliteiten verder uit te bouwen. Het zijn **prioritaire zones voor stadsvernieuwing en -verandering**, waar de eigenheid van de plek wordt versterkt. Ze kunnen meerdere buurten bevatten uit het woonplan en kunnen zowel delen van de bebouwde als van de open ruimte bevatten.

Binnen een beleidskader wordt elke stadsmagneet geografisch gesitueerd en worden de belangrijkste kenmerken, kansen en opgaves benoemd. Ook wordt **een strategie bepaald hoe de stadsvernieuwing in deze stadsmagneten kan worden gerealiseerd**, in relatie tot de stadsbrede visie in de strategische visienota en de andere beleidskaders. **De rol van de stad en van de diverse actoren worden benoemd** zodat verantwoordelijkheden duidelijk worden en mede-eigenaarschap wordt gecreëerd. Deze krijgen een vertaling in duidelijk en realisatiegerichte **instrumenten en acties**.

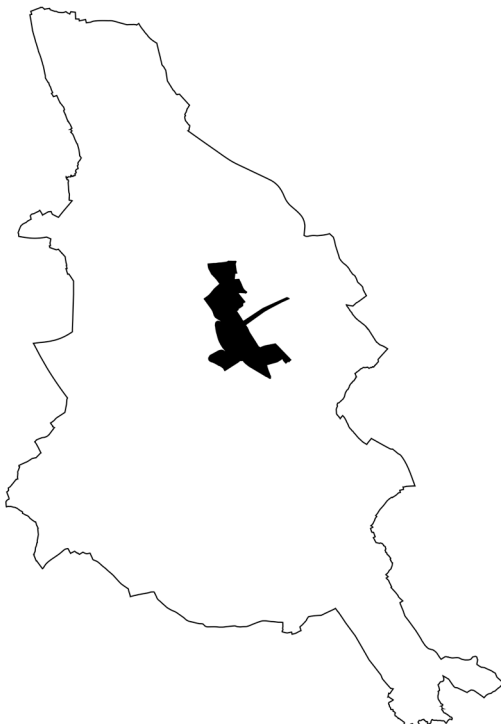

karrenspoor in stadsgroen De Ghellinck

Er werden reeds zeven stadsmagneten benoemd in het Ruimtepact. Mogelijk worden tijdens de opmaak van het Beleidsplan Ruimte Kortrijk bijkomende stadsmagneten geïdentificeerd.

Noord-zuidas

De noord-zuidas verbindt de binnenstad met Hoog Kortrijk. De Doorniksewijk en verderop de Doorniksesteenweg zijn de centrale spil. De as biedt kansen om de twee stadsdelen echt met elkaar te verbinden. Het is een sterk verweven gebied met heel veel bewoning, handel en andere functies. Het benoemen van deze stadsmagneet heeft als doel om, bij de herinrichting van deze stedelijke as (N50), met de verschillende deelgebieden tot een geïntegreerd stadsproject te komen. De site Expo, de plannen voor de strategische openbare vervoersas en de reconversieprojecten aan de Loofstraat en op Walle zorgen dat het gebied voor grote veranderingen staat. Op de noord-zuidas zijn de uitdagingen rond verbonden, groen-geel-blauwe en ondernemende stad zeer uitgesproken.

Hoog Kortrijk

Hoog Kortrijk is het stadsdeel ten zuiden van E17. Het omvat bovenlokale voorzieningen zoals AZ Groeninge, Site Expo, bedrijvenparken Kennedypark en het Beneluxpark, hogeronderwijscampussen, bedrijventerrein Evolis enz. Deze verschillende sites, structuren, vestigingen vormen een waardevolle pool binnen het regionaalstedelijk gebied Kortrijk, waar regionale grootschalige programma's een plek kunnen vinden, complementair aan andere ontwikkelingspolen in Zuid-West-Vlaanderen. Het blijft de ambitie om de stadsmagneet in de toekomst verder te blijven uitbouwen als regionale ontwikkelingspool.

Wijken zoals de Schaapsdreef, Lange Munte en Langwater brengen specifieke uitdagingen met zich mee met betrekking tot wonen, werken bedrijvigheid, de noodzakelijke voorzieningen en de relatie met het groenblauwe netwerk en de aangrenzende open ruimte van Zuid-Kortrijk. Dit stadsdeel is volop in ontwikkeling waarbij de leefbaarheid en leefkwaliteit als overkoepelende ambitie wordt vooropgezet. De grootste uitdaging ligt in het duurzaam bereikbaar maken en verweven van de verschillende functies die historisch erg monotoon zijn aangelegd. Hoog Kortrijk moeten wij erkennen als onlosmakelijk onderdeel van de stad en niet als op zichzelf staand stadsdeel.

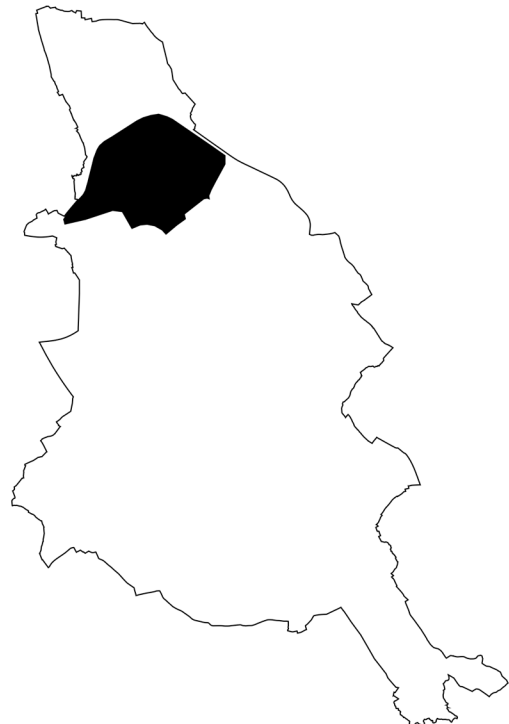
Open ruimte tussen Leie en Schelde

De open ruimte tussen Leie en Schelde is gelegen in het zuiden van de stad en omringt de dorpen Aalbeke, Bellegem, Kooigem en Rollegem ten zuiden van E17. Ze wordt gekenmerkt door aaneengesloten landbouwgronden, beekvalleien en een beboste en bebouwde heuvelrug. Hier wordt gezocht naar synergie tussen landbouw, natuur, bos en water. De visie vertrekt vanuit het fysisch systeem van het landschap en de huidige en potentiële ecosysteemdiensten.

Noordelijke cluster

De noordelijke cluster situeert zich in de Heulebeekvallei, ten noorden van de binnenstad en binnen R8. Naast het centrum van Heule wisselen binnen deze noordelijke cluster de open en bebouwde ruimte elkaar af in plaats van dat ze in elkaar overvloeien en met elkaar zijn verweven. Strategische locaties zoals site Muster kenmerken deze stadsmagneet, evenals de onaangesneden reservatiestroken. Zij hebben veel potentieel in zich om deze stadsmagneet verder op te waarderen tot zowel een verbonden, groen-geel-blauwe als ondernemende stad.

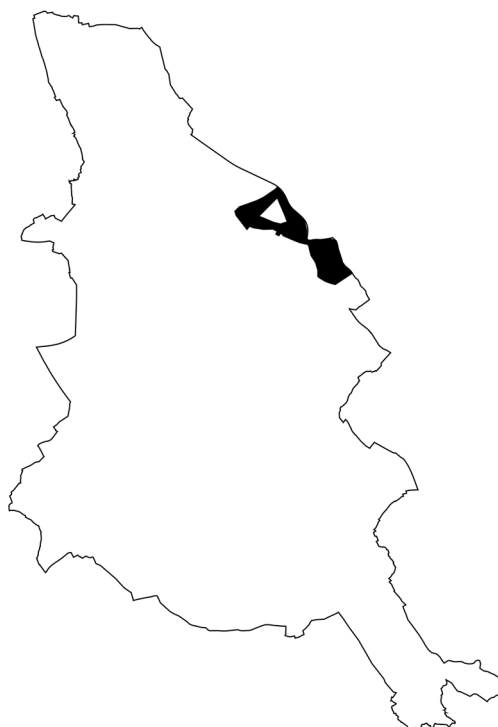
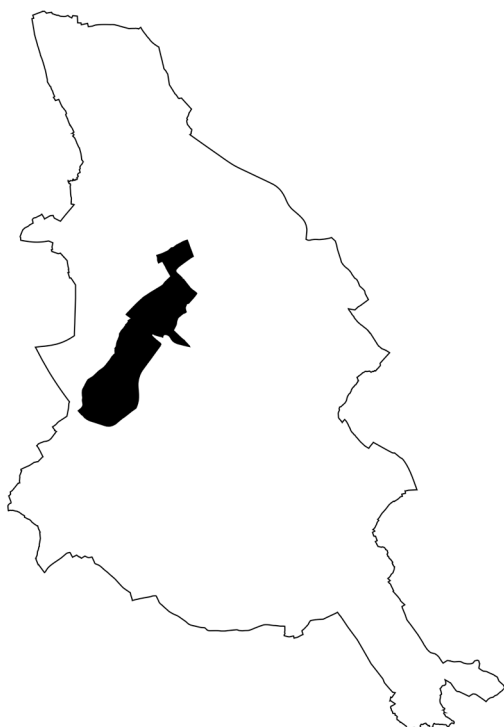

Westelijke campus

De westelijke campus omvat het westelijk deel van de stad, onder meer bestaande uit Kortrijk Weide, de LandMarck-site, het rangeerstation en de woonkern Marke. Reconversie zal in deze campus mogelijk wel de belangrijkste te nemen actie zijn. Vele ruimtes zijn onderbenut of hebben nood aan een nieuwe toekomst. Een verhoging van het ruimtelijk rendement en de samenhang met een duidelijke mix aan functies, met de nodige omgevingskwaliteit staan hier voorop.

Kanaal Bossuit-Kortrijk

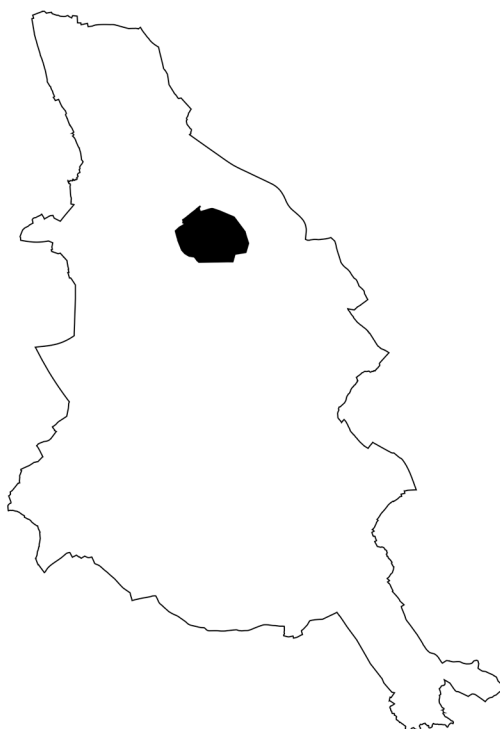
Het kanaal bevindt zich ten oosten van de stad Kortrijk en is een belangrijke schakel in het netwerk voor binnenvaart op regionale en zelfs internationale schaal. Het wordt gekenmerkt door aangrenzende buurten, bedrijvzones en greenfields. Net daarom biedt het kanaal vandaag veel kansen om de kanaalzone op te waarderen. Hiervoor is een complex project in opmaak. De opwaardering houdt onder meer een volwaardige verbinding in tussen de Leie en de Schelde en een betere ontsluiting van de bedrijventerreinen. Overigens is het kanaal een drager voor tragewegennetwerken, recreatie en natuur die tot diep in het stedelijke weefsel van de stad komen. Verschillende reconversieprojecten zullen moeten worden gefaciliteerd.

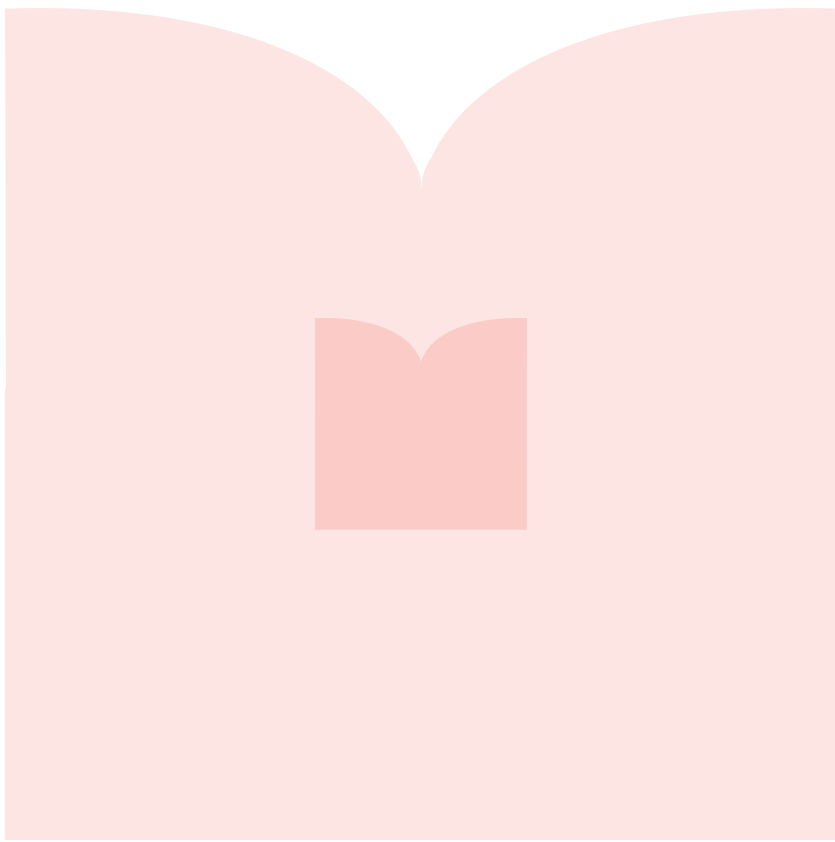

Stadscentrum

Het stadscentrum van Kortrijk kende de voorbije decennia grote veranderingen. De ontwikkeling werd eind jaren negentig gestart en de ambities werden reeds in het ruimtelijk structuurplan Kortrijk aangegeven. De Leie is de hoofddrager van Kortrijk en is beeldbepalend voor het stadscentrum. De Leie werd verbreed en rechtgetrokken. Nieuwe bruggen, promenades, parken en verlaagde Leieboorden hebben bijgedragen tot een grotere relatie met en beleving van het water. De opeenvolgende stadsvernieuwingsprojecten K in Kortrijk, Buda-eiland, Overleie en Kortrijk Weide ontwikkelden telkens een deelgebied en focusten op typische thema's in de stadskern zoals voorzieningen, retail, kantoor, cultuur, wonen enz. De publieke ruimte werd hierbij ingezet als hefboom voor de stadsonwikkeling, van het St.-Michielsplein tot de ontharding van het Casinoplein de transformatie van de Conservatoriumparking tot park, de herinrichting van het winkelwandelgebied enz. In de historische kern werd historische patrimonium gerestaureerd en werden straten, pleinen en het Begijnhofpark heraangelegd.

De ontwikkeling van het stadscentrum eindigt hier niet mee en moet doordacht worden verdergezet om te kunnen omgaan met uitdagingen, zoals de druk op het kleinhandelsapparaat. Hoe verweven we op een duurzame manier de verschillende (centrum)stedelijke functies in het stadscentrum en hoe pakken we de (ruimtelijke) uitdagingen aan binnen dit gebied? Wat is de rol van het station en de stationsomgeving als multimodaal knooppunt, als essentiële schakel in de stad van morgen? De visies omtrent wonen, werken en (basis)voorzieningen moeten op elkaar afgestemd en uitgestippeld worden met een integrale ambitie en een duidelijke set van acties en maatregelen om de volgende legislaturen mee aan de slag te kunnen gaan.

KORTRIJK OVERMORGEN MAKEN

Een plan maakt van Kortrijk nog niet de stad die we willen zijn. Daarvoor is actie nodig. Het sluitstuk van het Beleidsplan Ruimte Kortrijk is daarom geen boek of studie, maar een actieplan en een oproep om samen Kortrijk overmorgen te bouwen.

De conceptnota is de eerste stap van het Beleidsplan Ruimte Kortrijk. Tussen die eerste stap en de laatste – de goedkeuring van het Beleidsplan Ruimte Kortrijk – moeten we de visie omzetten in acties.

Van 'wat we willen' naar 'wat we gaan doen'

Met de conceptnota start een periode waarbinnen we samen met iedereen die dat wil, gaan onderzoeken hoe we visie kunnen omzetten in actie.

Dankzij de structuur van het Beleidsplan Ruimte Kortrijk, met verschillende beleidskaders, houden we het geheel voor iedereen overzichtelijk. In de beleidskaders zullen zowel thematische acties voorkomen als acties die van toepassing zijn op specifieke delen van de stad, dorpen of open ruimte.

Hoeveel en wanneer: het ambitieniveau

Voor elke ambitie uit deze conceptnota, bepalen we het ambitieniveau. Het ambitieniveau zegt voor elke ambitie waar we de lat precies leggen: wat willen wij bereiken tegen wanneer?

Wat is bijvoorbeeld onze ambitie over het ontharden van straten en pleinen? Zijn we tevreden als bij elke woning twee tegels uit de stoep gaan voor een geveltuintje? Of willen we in 2050 dat in elke straat ruimte wordt gemaakt waar regen gewoon in de bodem kan dringen?

Niet alles kan of hoeft onmiddellijk. Een ambitieniveau kunnen we dus ook in stappen bereiken.

Op welke manier maken we Kortrijk Overmorgen?

We realiseren onze ambities met acties. Acties zijn tastbare en budgeteerbare ingrepen in de omgeving die op korte, middellange of lange termijn uitvoerbaar zijn.

Ze kunnen verspreid over de stad gebeuren, ze zijn gericht op een stadsdeel, dorp, openruimtegebied of een strategische plek. We bundelen de acties op maat van burgers en buurten.

Een plan van de stad en al haar burgers

Het plan kan alleen slagen als Kortrijk Overmorgen voor iedereen beter is dan Kortrijk vandaag. Daarom is het belangrijk om te weten wat 'beter' voor elke burger betekent. Om daar het antwoord op te krijgen, gaan we met onze burgers in gesprek. Deze conceptnota is de start van dat gesprek.

OMGEVING

LANDSCAPE ARCHITECTURE . URBANISM